

Ordblindeforeningens Vejledningscenter

Årsrapport 2025

Denne årsrapport er udarbejdet af Ordblindeforeningen Danmark, Vejledningscenteret.

Ordblindeforeningen Danmark
Blekinge Boulevard, 2
2630 Høje Taastrup
CVR: 16741302

© 2026 Ordblindeforeningen Danmark

Alle rettigheder forbeholdes

Rapporten må citeres med tydelig angivelse af kilde. Hel eller delvis gengivelse, digital såvel som trykt, må ikke finde sted uden forudgående skriftlig tilladelse fra Ordblindeforeningen Danmark

Rapporten bygger på de bedst tilgængelige data og faglige vurderinger på udgivelsestidspunktet. Ordblindeforeningen påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl, mangler eller konsekvenser, der måtte opstå ved brug af rapportens indhold

Spørgsmål vedrørende rapportens indhold kan rettes til:

Ordblindeforeningen Danmarks Vejledningscenter

vejledningscenter@ordblind.org

Telefon: 69 13 80 07

Forord

Næsten 500.000 danskere lever med ordblindhed. Det svarer til cirka 8 % af hele Danmarks befolkning. Da Ordblindeforeningen Danmark i april 2024 åbnede Vejledningscenteret, var målet derfor klart: at skabe et sted, hvor alle i landet, uanset alder, baggrund, bopæl og udgangspunkt, kan få gratis, fortrolig og kvalificeret vejledning på ordblindeområdet. Erfaringerne fra det første hele driftsår viser tydeligt, at vejledningstilbuddet er en central ressource for mange.

Årets henvendelser for 2025 spænder bredt: Elever, der må vente alt for længe på den støtte, de har brug for; unge, der kæmper for deres ret til hjælpemidler i en tid præget af usikkerhed om brug af kunstig intelligens; voksne, der mister fodfæstet i et komplekst system; forældre, der står med en følelse af magtesløshed. Udfordringer, som er til stede på tværs af Danmark. Samlet tegner sagerne et billede af et komplekst område, hvor både forventninger og krav er store, og hvor der hersker tvivl om muligheder og rettigheder. Det er netop her, vejledningen gør en forskel ved at give konkrete handlemuligheder og et sted, hvor man bliver mødt med tid til henvendelsen, faglighed og forståelse i civilsamfundets regi.

Fælles for mange af henvendelserne er oplevelsen af at stå alene. Ikke fordi hjælpen ikke findes, men fordi vejen dertil ofte fremstår uklar og uoverskuelig. Regler og praksisser på ordblindeområdet kan være komplekse og er uens på tværs af skoler, kommuner og regioner. Det gør det svært at navigere i for både ordblinde, pårørende og fagpersoner. Denne usikkerhed på muligheder kan betyde, at den nødvendige støtte udebliver – med risiko for nederlag i skolen, dårlige erfaringer på arbejdsmarkedet og ringe udsigt til at deltage i samfundet på lige fod med andre.

Ordblindeforeningen Danmarks Vejledningscenter er først og fremmest et landsdækkende rådgivnings- og vejledningstilbud. Samtidig fungerer Vejledningscenteret som et videns- og dokumentationscenter, der systematisk indsamler erfaringer fra hele landet. Denne indsamlede viden bidrager til et nuanceret blik på, hvordan ordblindeområdet forvaltes og opleves, samt hvilke tværgående mønstre der træder frem. Disse mønstre er med til at fremhæve behovet for en politisk indsats på området samt behovet for mere oplysning på området.

Vejledningscenteret indtager en unik rolle, idet det forener et højt specialiseret fagligt niveau med institutionel neutralitet, hvilket skaber et tillidsfuldt rum for brobygning mellem mennesker med ordblindhed og de aktører, der har ansvar for støtte, indsats og rettigheder.

Årsrapporten 2025 dokumenterer, at Ordblindeforeningens vejledning fortsat spiller en helt central landsdækkende rolle for mange borgere. Når mennesker med ordblindhed gennem kvalificeret og neutral vejledning får mulighed for at få støtte til at gennemføre uddannelse, fastholde arbejde eller komme i beskæftigelse, styrkes både livschancer, arbejdsudbud og civilsamfundets sammenhængskraft.

God læselyst!

---

*Anna Ljundal,
Direktør Ordblindeforeningen Danmark
Januar 2026*

Indholdfortegnelse

Kapitel 1: Rapportens opbygning	5
Kapitel 2: Indledning	6
Kapitel 3: Vejledningscenterets rolle	8
Kapitel 4: Målgruppe og aktiviteter	9
Kapitel 5: Kunstig intelligens	11
Kapitel 6: Uddannelsesområdet	13
Kapitel 7: Arbejdsmarkedet	21
Kapitel 8: Andre henvendelser	25
Kapitel 9: Analytisk opsamling	29
Kapitel 10: Baggrund for data	30
Kapitel 11: Statistisk indblik i årets henvendelser	32
Kapitel 12: Sammenligning med 2024	39
Kapitel 13: Afrunding	43

Rapportens opbygning

Kapitel 2 indleder rapporten med en præsentation af formål, afgrænsning og de overordnede rammer for arbejdet.

Kapitel 3 beskriver Vejledningscenterets rolle og funktioner og skaber dermed kontekst for rapportens indhold.

Kapitel 4 præsenterer Vejledningscenterets målgruppe samt de aktiviteter, der danner grundlag for årets henvendelser.

Kapitlerne 5–8 uddyber de mest fremtrædende henvendelsesområder: kunstig intelligens, uddannelsesområdet, arbejdsmarkedet samt andre typer af henvendelser. Kapitlerne bygger på både statistik, cases og eksempler og illustrerer de komplekse situationer, som mennesker med ordblindhed kan stå i.

Kapitel 9 samler analysefund på tværs af henvendelsesområderne i en fælles analytisk opsamling.

Kapitel 10 redegør for datagrundlaget og giver indsigt i, hvordan rapportens data er tilvejebragt.

Kapitel 11 præsenterer et statistisk indblik i årets henvendelser med fokus på type, varighed og kontaktmønstre.

Kapitel 12 indeholder en sammenligning med data fra 2024 og giver dermed indblik i udviklingstendenser og ændringer over tid.

Kapitel 13 afrunder rapporten med centrale indsigter, læringspunkter og perspektiver for det videre arbejde.

Læseguide

Rapporten kan læses fra ende til anden som en samlet fremstilling af Vejledningscenterets arbejde i 2025, men kapitlerne kan også læses selvstændigt afhængigt af læserens interesse. Læsere, der ønsker en tematisk gennemgang af de mest udbredte henvendelser, kan med fordel tage udgangspunkt i kapitlerne 5–8, som omhandler kunstig intelligens, uddannelsesområdet, arbejdsmarkedet og andre typer af henvendelser.

For et overordnet indblik i rapportens kvantitative data om årets henvendelser henvises til kapitel 11, mens kapitel 9 samler analyserne på tværs af henvendelsesområderne i en fælles analytisk opsamling. Kapitel 12 henvender sig særligt til læsere med interesse for udviklingstendenser og ændringer i mønstre over tid.

På tværs af rapportens kapitler anvendes forkortelser, som er almindeligt kendt på området. Disse omfatter blandt andet LST, der betegner læse- og skriveteknologi, samt SPS, som henviser til specialpædagogisk støtte. Eventuelle øvrige forkortelser forklares løbende i teksten.

Indledning

I løbet af årsrapporten 2025 vil der blive fremhævet en række cases, som vil være indsat i en rød boks. Det er vigtigt at understrege, at disse cases er fiktive, men bygger på en bred vifte af henvendelser til Vejledningscenteret fra hele landet. De enkelte cases bygger dermed ikke på én konkret henvendelse, men er tilføjet for at eksemplificere de henvendelser som Vejledningscenteret har modtaget hen over 2025. Et eksempel på en sådan case kan læses herunder.

Case 1: Manglende oplysning

En forælder kontakter Vejledningscenteret, fordi hans unge barn på knap 21 år, med ordblindhed, står uden for uddannelsessystemet og modtager kontanthjælp. Den unge havde haft flere udfordrende skoleforløb bag sig, herunder manglende beståelse af skriftlig dansk i 9. klasse og et 10. skoleår uden afsluttende eksamen. Efterfølgende havde den unge været værnepligtig.

Familien havde gentagne gange henvendt sig til kommunen for at få afklaring om muligheder, men oplevede at blive henvist til selv at undersøge næste skridt og fremtidige muligheder for uddannelse og arbejde. De havde derfor ikke fået konkret information om relevante uddannelsesveje eller om konsekvenserne af den manglende danskeksamen. Den unge ønskede selv at blive mekaniker, men fik at vide at dette ikke var muligt uden at bestået folkeskolens afgangsprøve i 9. eller 10. klasse.

Sagen herover er én blandt mange, men den tydeliggør et gennemgående mønster i Vejledningscenterets henvendelser på tværs af landet: manglende koordinering mellem borger, uddannelsesvejleder, kommuner og andre aktører samt uklar information, som gør det vanskeligt for familier, unge og voksne med ordblindhed at få overblik over og adgang til deres muligheder.

I 2025 har Vejledningscenteret modtaget 28 % flere henvendelser end året før, hvilket understreger et stigende behov for den specialiserede rådgivning, som Vejledningscenteret tilbyder på nationalt plan. På trods af mange gode indsatser og intentioner rundt i landet viser erfaringerne fra Vejledningscenteret, at ordblindeområdet er en del af et system, der opleves som uigennemsigtigt. Som casen herover også vidner om, bliver Ordblindeforeningens vejledning i mange tilfælde det første sted, hvor familierne oplever at blive hørt og forstået samt at få den viden og det overblik, de har brug for. Det giver ikke blot afklaring, men også håb. I den 21-åriges tilfælde håbet om, at en ungdomsuddannelse faktisk er mulig og inden for rækkevidde.

2025 har været et år, hvor Vejledningscenteret for første gang kan dokumentere udviklingstræk på tværs af regioner, grupper og problemtyper over et helt driftsår. Det styrker ikke blot vejledningen internt, men giver også kommuner, uddannelsesinstitutioner og andre aktører et kvalificeret billede af, hvordan udfordringerne på ordblindeområdet ser ud.

Rapporten præsenterer årets tendenser og mønstre gennem statistik, cases og analyser og introducerer herunder emner som kunstig intelligens, overgange mellem skole og ungdomsuddannelse samt støtte i beskæftigelsessystemet.

Rapporten berører også udviklingen af henvendelser fra 2024 til 2025, hvor erfaringerne sammenholdes i det omfang, det er muligt, så det bliver muligt at se mønstre, tendenser og ændringer. Formålet er at illustrere, hvordan Vejledningscenteret bidrager med unik viden og indsigt til ordblindeområdet og herunder skaber bedre overblik samt konkret og brugbar viden for borgere i hele Danmark.

Casen om den 21-årige står som et konkret eksempel på, hvordan Vejledningscenteret kan fungere som et afgørende omdrejningspunkt i mødet mellem borger og system. Når systemet omkring borgeren ikke er der til at løfte, bliver konsekvenserne dybe. Når vejledning derimod er målrettet, nærværende og kvalificeret gennem en neutral part, kan den åbne nye veje – også for dem, der har mødt modstand gennem store dele af deres skole- og uddannelsesliv.

Vejledningscenterets rolle

Ordblindeforeningen Danmarks Vejledningscenter tilbyder landsdækkende, gratis, anonym og fortrolig vejledning til alle livets faser på ordblindeområdet. Her kan borgere blandt andet få viden om testning, hjælpemidler, software, læringsstrategier, konflikthåndtering med skole eller arbejdsplads samt hjælp til selvforståelse, jobansøgninger og praktiske udfordringer. Samtidig giver Vejledningscenteret konkret støtte til at navigere i systemet og få adgang til den hjælp, man har brug for dér, hvor barrierer opstår. En spørgeskemaundersøgelse fra Ordblindeforeningens Vejledningscenter 2025 (herefter refereret til som Spørgeskemaundersøgelsen 2025) viser, at 86 % af de adspurgte vurderer, at et gratis vejledningstilbud på ordblindeområdet er meget vigtigt (læs mere om Spørgeskemaundersøgelsens baggrund i kapitel 10, s. 32). Det peger på, at Vejledningscenteret spiller en central rolle i at støtte ordblinde borgere nationalt.

En væsentlig del af Vejledningscenterets arbejde består i at være brobygger mellem skoler og forældre, mellem uddannelsessteder og studerende samt mellem arbejdsgivere og medarbejdere. Vejledningscenteret tilbyder en nøgle som en civilsamfundsaktør, der kan binde forskellige led og lag af samfundet sammen uden myndighedsrolle. Gennem målrettet rådgivning sikrer Vejledningscenteret, at borgeren bliver ledt de rette steder hen, og at parterne klædes på til at indgå i mere konstruktive dialoger. Denne indsats bidrager til at forebygge og reducere konflikter, styrke samarbejder og sikre, at flere får den nødvendige støtte til at gennemføre uddannelse og fastholde job.

Vejledningscenteret arbejder desuden på at øge den generelle forståelse af ordblindhed blandt borgere, pårørende, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og fagfolk. Spørgeskemaundersøgelsen 2025 viser, at 50 % af de adspurgte i nogen grad oplever, at ordblindhed stadig er forbundet med stigma eller fordomme. Samtidig svarer 36 %, at disse fordomme er mødt i forbindelse med skole- og uddannelsesforløb. Det peger på et fortsat behov for oplysning og dialog. Gennem informationsmaterialer, workshops og events formidles viden fra Vejledningscenteret, der styrker ordblindes selvværd, giver tro på egne evner og klæder forældre og pårørende bedre på til at støtte. Alt sammen er baseret på Ordblindeforeningen Danmarks mål om at sikre en vidensbaseret tilgang til ordblindhed, funderet i den nyeste forskning og gældende anbefalinger. Data fra årets arbejde viser et fortsat landsdækkende behov for vejledning og støtte. Aktiviteten varierer både geografisk og sæsonmæssigt, men den samlede stigning i årets aktivitetsniveau på 28 % vidner om en markant stigning i efterspørgslen efter specialiseret rådgivning i et system, hvor mange oplever behov for hjælp til at navigere i regler, muligheder og støtteordninger.

Udviklingen understreger, at Vejledningscenteret udfylder en væsentlig rolle som både rådgivnings- og videnscenter, og at indsatsen har stor betydning for ordblinde borgere i hele Danmark. Det afspejles også i Spørgeskemaundersøgelsen 2025, hvor 97 % af de adspurgte vurderer, at de vil anbefale Vejledningscenteret til andre.

Målgruppe og aktiviteter

Vejledningscenteret betjener en bred målgruppe og tilbyder en række specialiserede aktiviteter og sparring. Tilbuddene spænder fra telefonisk rådgivning til deltagelse i møder, oplæg, bisidninger og workshops. Fælles for alle tilbud er, at de skal styrke kvaliteten af støtte til mennesker med ordblindhed og skabe større klarhed i et komplekst felt, således at chancen for at gennemføre en uddannelse eller komme i job og fastholde beskæftigelse styrkes for den ordblinde selv. Nedenfor præsenteres de centrale målgrupper og aktiviteter.

Borgeren

Vejledningscenterets kerneopgave er at støtte ordblinde borgere i at finde vej i systemet gennem hele livet – i relation til uddannelse, beskæftigelse og privatliv. Mange henvender sig med spørgsmål om testning, adgang til LST, forståelse af rettigheder og andre praktiske forhold. Vejledningscenteret fungerer her som et sted, hvor borgerne kan få kvalificeret, neutral og praksisnær rådgivning, der giver overblik og mulighed for handling i samspil med civilsamfundets strukturer. For mange er denne individuelle sparring afgørende for, at de faktisk får adgang til den støtte, der gør deltagelse i skole-, arbejds- og hverdagslivet muligt.

Pårørende

En betydelig del af Vejledningscenterets rådgivningsarbejde består i at støtte pårørende, særligt forældre, som søger klarhed over for eksempel, hvilke muligheder for støtte der er, hvilke rettigheder de kan trække på, og hvordan læse- og skriveteknologi spiller en rolle heri. Henvendelserne i 2025 viser et tydeligt mønster: mange forældre oplever usikkerhed om, hvad de konkret kan forvente af skolen både i dagligdagen og i forbindelse med prøver på særlige vilkår.

Forældre står ofte i et informationsfelt, hvor regler, praksis og ansvarsfordeling ikke er lette at gennemskue. Vejledningscenterets rolle bliver derfor at skabe overblik, oversætte regelsæt til konkrete handlemuligheder og hjælpe forældre med at navigere i et komplekst skolesystem. Denne indsats er med til at sikre, at børnene får den rette støtte, og at samarbejdet mellem skole og hjem bliver mere klart og konstruktivt.

Fagfolk

Fagfolk som lærere, vejledere, ledere og konsulenter søger også sparring om praksis og konkrete sager. Det kan være spørgsmål om vejledning af ordblinde elever, anvendelse af LST i undervisningen eller forståelse og lokal omsætning af gældende regler.

Henvendelserne omfatter desuden efterspørgsel på opdateret viden, ny forskning og fortolkning af retningslinjer. Vejledningscenterets rolle som specialiseret fagligt fyrtårn giver fagfolk adgang til kvalificerede perspektiver, der styrker praksis og kvaliteten af de løsninger, de udvikler.

Samtidig vidner henvendelserne om, at Ordblindeforeningen opleves som et trygt og fortroligt sted, hvor fagfolk anonymt kan stille spørgsmål uden at blive vurderet på deres vidensniveau.

Bisidderordningen

Vejledningscenteret tilbyder både fysiske og digitale bisidninger. Formålet er at skabe tryghed, overblik og klarhed for forældre og pårørende i situationer, hvor der opleves afmagt, usikkerhed eller frustration i mødet med skolen. Bisidderen fungerer som en neutral deltager, der ikke agerer aktivt under selve mødet. Erfaringerne viser, at det bidrager til at sikre, at møder ikke eskaleres eller får unødige negative konsekvenser for barnet.

Forløbet følger en fast procedure, hvor borgeren får vejledning både før og efter mødet. Der har været særlig stor interesse for bisidning på grundskoleområdet, og efterspørgslen har været stigende. Dette gør sig særligt gældende i komplekse sager, både hvor forældre er uforstående over for skolen, eller hvor barnet eller den unge har flere diagnoser.

Virksomheder og arbejdspladser

Ordblinde medarbejdere henvender sig i stigende grad for at få overblik over deres muligheder på arbejdspladsen, ofte i dialog med en tillidsrepræsentant eller anden tillidsperson. Henvendelserne vedrører blandt andet ordblindeundervisning, testning, dokumentation og adgang til relevante støtteordninger samt rådgivning om støtte og konkrete tiltag, der kan lette hverdagen for den enkelte medarbejder med ordblindhed.

Webinarer

Vejledningscenteret har i løbet af 2025 afholdt workshops målrettet flere grupper. Blandt andet til elever, som er på vej ind i eller allerede befinder sig i eksamensforløb, samt forældre og pårørende, som søger viden om ordblindhed. Workshops kan omhandle alt fra introduktion til ordblindhed og kompenserende teknologier til praksisudvikling og samarbejde på tværs.

Formen er dialogbaseret og praksisnær, og workshopformatet gør det muligt for deltagerne at få konkrete greb og strategier med tilbage til hverdagen. I 2025 oplevede vi især et stort behov for webinarer, omhandlende viden om eksamen i grundskolen.

Kunstig intelligens

I år har Vejledningscenteret modtaget en ny type henvendelser, som især kommer fra elever på ungdomsuddannelser. De vedrører de konsekvenser, som fremkomsten af generativ kunstig intelligens (herefter omtalt som GAI) har haft for elever med ordblindhed i relation til både undervisnings- og prøvepraksis. Da udviklingen er sket hastigt, er der endnu ikke konkrete data på, hvor stor en del af henvendelserne dette udgør. Problemstillingen præsenteres derfor på baggrund af empiriske erfaringer og observationer.

Når eleverne henvender sig, fortæller de, at GAI har ændret både undervisningen og mængden af hjemmeopgaver. Lærernes bekymring for snyd betyder, at mere undervisning foregår analogt, og at hjemmeopgaver erstattes af uformelle prøver og løbende evalueringer i klassen. Disse aktiviteter gennemføres i hånden og uden brug af de kompenserende teknologier, som elever med ordblindhed normalt anvender.

Eleverne beskriver en tydelig frustration og ængstelighed i disse situationer. Hjælpe midlerne er deres adgangsbillet til at deltage i læse- og skriveopgaver på lige vilkår med ikke-ordblinde elever. Når værktøjerne fjernes, oplever mange, at deres faglige muligheder bliver markant forringede – eller helt taget fra dem.

Problemet bliver særligt tydeligt i forbindelse med den stigende brug af analoge stedprøver og evalueringer. Disse prøver indgår i bedømmelsen af elevernes standpunktskarakterer, men gennemføres uden de hjælpemidler, der giver ordblinde elever mulighed for at præstere på samme niveau som deres ikke-ordblinde klassekammerater. Dermed vurderes de på et grundlag, hvor de reelt ikke har lige vilkår. Et eksempel på sådan en oplevelse illustreres med casen herunder:

Case 2: Kunstig intelligens og prøver

En studerende i 3.G fra HTX ringer til Vejledningscenteret. Hun er ordblind, og hun bruger hjælpemidler i undervisningen. De er godkendt til brug ved prøver, ligesom hun har forlænget tid. Efter at GAI-værktøjer er blevet mere udbredte, har hendes lærer dog indført flere håndskrevne prøver i klassen af frygt for snyd i hjemmeopgaver.

Ved en engelsk prøve, hvor retskrivning indgår, får hun derfor ikke lov til at bruge sine hjælpemidler. Uden dem er det umuligt for hende at gennemføre prøven på lige vilkår med sine klassekammerater. Samtidig tæller prøven væsentligt i hendes årskarakter. Hun oplever situationen som frustrerende og uretfærdig og fortæller, at det ikke er første gang, hun står i denne type dilemma.

Den studerende kontakter SPS-vejlederen for hjælp, men hun oplyses, at denne prøvepraksis er helt almindelig – der er ikke noget at ”komme efter”, som vejlederen udtrykker det.

Her finder vi det særligt bemærkelsesværdigt, at den studerende proaktivt opsøger en løsning hos SPS-vejlederen, som bør være skolens faglige fyrtårn i forhold til ordblindhed og deltagelse på lige vilkår. I stedet får den studerende at vide, at det, hun oplever, er almindelig praksis på gymnasiet, og at SPS-vejlederen selv arbejder på samme måde. Denne normalisering er i sig selv et tegn på, at usikkerheden omkring GAI påvirker praksis på tværs af skolens niveauer og fagpersoner.

Der tegner sig derfor et billede af, at GAI skaber nye barrierer på flere niveauer. For det første oplever eleverne, at brugen af deres læse- og skrivehjælpemidler i sig selv kan give anledning til mistanke om GAI-brug og snyd. Det skaber en dobbelt belastning. For ikke alene skal eleverne håndtere deres ordblindhed, de skal også navigere i et læringsmiljø, hvor adgangen til deres hjælpemidler er under pres, og hvor lærere ikke har styr på, hvornår og hvilke hjælpemidler den ordblinde selv skal have lov til at benytte.

For det andet peger henvendelserne på, at læreres bekymringer kan udvikle sig til mere systemiske ændringer. Når praksisser justeres for "at være på den sikre side", rammer det ofte skævt – også dér, hvor eleverne har ret til at bruge deres hjælpemidler. Konsekvensen er, at ordblinde elever møder barrierer kontinuerligt, ikke kun ved specifikke prøver, men i deres daglige undervisning.

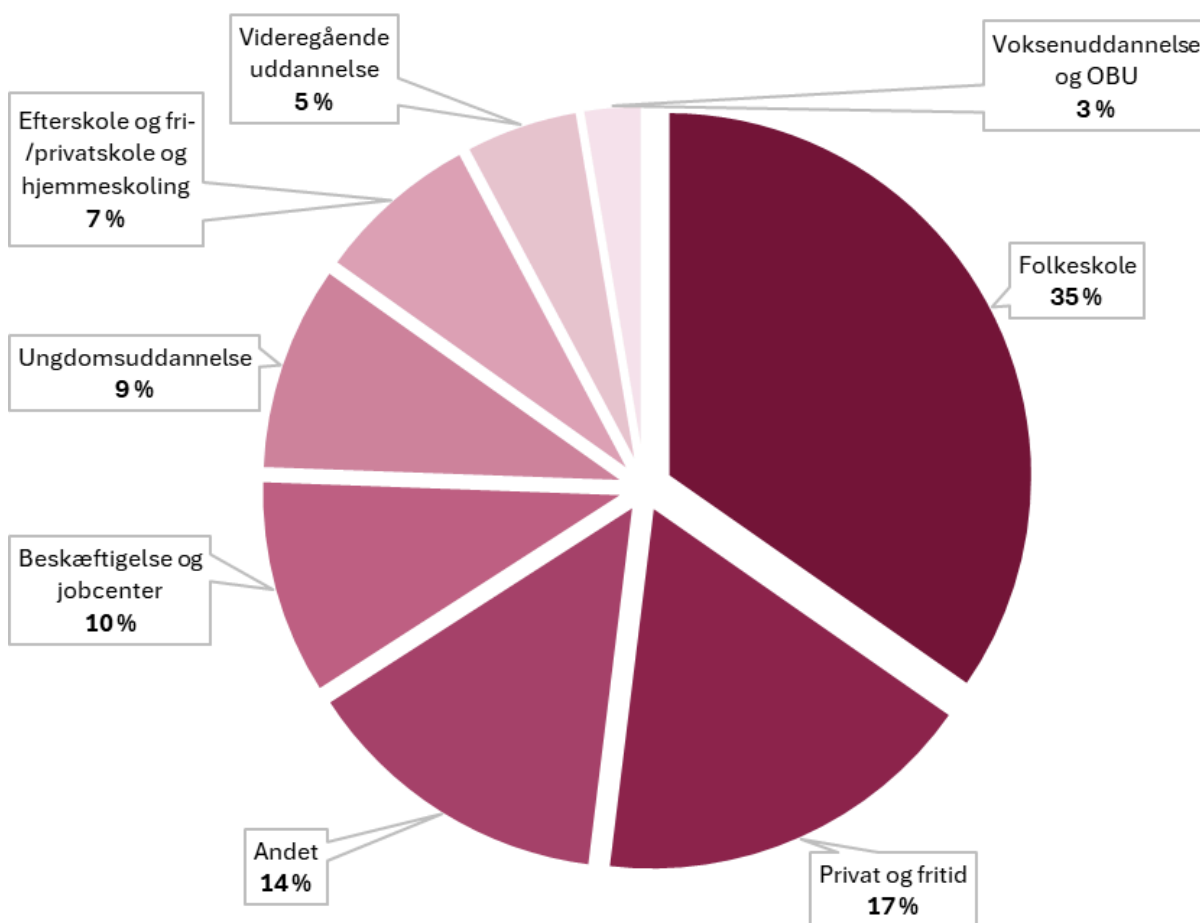
For det tredje ses der et tegn på, at den teknologiske usikkerhed også skaber organisatorisk uklarhed. Når hver enkelt lærer eller SPS-vejleder forsøger at fortolke regler og kompenserende ordninger på egen hånd, opstår der lokale praksisser, som ultimativt kan være i konflikt med hensynet til ligebehandling.

Samlet set peger barriererne på en forskydning af ansvar. Der placeres et øget ansvar hos den enkelte elev, som forventes aktivt at forklare, legitimere og forsvare sin brug af hjælpemidler. Dermed bliver det den ordblinde elevs opgave løbende at gøre opmærksom på både sine rettigheder og sine udfordringer. Det udgør en ekstra – og unødvendig – belastning for eleverne.

AI-området udvikler sig hastigt, og Vejledningscenteret følger det nøje i relation til ordblindeområdet. Vi forventer, at problematikken vil få stadig større betydning i de kommende år, og vores mål er at registrere henvendelserne for at opnå et systematisk overblik. GAI rejser grundlæggende spørgsmål om, hvordan man sikrer lige adgang til undervisning og prøver for elever med ordblindhed, samtidig med at skolerne håndterer legitime bekymringer om faglig integritet.

Uddannelsesområdet

Uddannelsesområdet fylder markant i Vejledningscenterets samlede antal henvendelser og udgjorde i 2025 en betydelig del af det samlede vejledningsbehov. Samler man de henvendelser, som fordeler sig på uddannelsessystemet (folkeskole, efterskole, fri/privatskole, hjemmeskoling, ungdomsuddannelse og videregående uddannelse), er der tale om, at 56 % af henvendelserne er fokuseret omkring uddannelse. Følgende cirkeldiagram viser fordelingen af de forskellige emner over året 2025.

Figur 5.1. Oversigt over sagers fordeling af emner for 2025.

Grundskoler

På grundskoleområdet er det primært forældre, der henvender sig til Vejledningscenteret. Henvendelserne spænder bredt, men der tegner sig nogle tydelige mønstre på tværs. I det følgende skitserer vi de mest markante tendenser ved at fremhæve de kategorier, der fylder mest i data.

Generel rådgivning om “muligheder, rettigheder og lovgivning” [1] dominerer området (29 % i folkeskolen og 24 % på efterskole- og fri/privatskoleområdet). Dette peger på, at forældre og elever ofte søger overordnet vejledning om regler og støttemuligheder. Ligeledes er praktiske problemer med hjælpemidler en central årsag til henvendelser på begge områder, med 15 % i folkeskolen og 18 % på efterskole- og fri/privatskoleområdet. Det indikerer, at skolernes hjælpemidler ikke altid fungerer optimalt for eleverne, og at dette skaber behov for vejledning og støtte.

Henvendelser, hvor forældre ønsker rådgivning om støtte til deres barn, fylder også relativt meget (16 % i folkeskolen og 18 % på efterskole- og fri/privatskoleområdet), og problematikken omkring oplevet manglende indsats og støtte fra skolen er også tydelig (9 % i folkeskolen og 5 % på efterskole- og fri/privatskoleområdet). Dette viser, at der på tværs af skoleformer i henvendelserne er et centralt forældrefokus på at sikre, at børnene får den nødvendige støtte, og at forældre ønsker at være aktivt involveret i processen.

Et unikt tilfælde af de udfordringer, som kan opstå, når der ikke er en tydelig dialog mellem skole, hjem og elev, kan læses i nedenstående case fra 2025.

Case 3: Manglende hjælpemidler ved FP9

En elev henvender sig til foreningen, fordi han har fået lavere karakterer end forventet til fp9. Han oplever, at årsagen er manglende adgang til et hjælpemiddel, som tidligere har været tilgængeligt ved terminsprøver. Den nye skole afviser at imødekomme behovet, da det ikke er en del af prøver på særlige vilkår.

Efter en samtale med eleven tager foreningen kontakt til familien, som bekræfter, at de ønskede støtte i sagen. Den videre dialog foregår mellem familie og forening.

Familien retter herefter henvendelse til ledelsen på uddannelsesstedet for at få klarhed over, hvilke hjælpemidler der stilles til rådighed, og om en ny prøve kan komme på tale. Ledelsen lover en tydeligere gennemgang af regler og muligheder frem mod kommende prøver, da eleven fortsætter i 10. klasse på samme skole.

Vejledningscenteret har i 2025 bemærket en markant efterspørgsel efter støtte til dialog mellem skole og hjem, især i grundskolen. Samtalerne på området indeholder generelle dialoger om udfordringer i samarbejdet mellem skole og hjem, hvor forældre efterspørger tydeligere kommunikation, forventningsafstemning og mere gennemsigtighed i skolens indsatser. Det viser, hvordan relationen mellem skole og hjem fortsat er et afgørende omdrejningspunkt for mange familier, der søger rådgivning. I disse situationer fungerer Vejledningscenteret som en vigtig sparringspartner og brobygger, hvor forældrene kan dele deres bekymringer med en uafhængig tredjepart.

Især i samarbejdet mellem skole og hjem bliver Vejledningscenterets bisidderordning et vigtigt værktøj. Forældrene rapporterer efterfølgende, at der er en styrket dialog og opstrammet indsats efter bisidderens deltagelse i mødet med skolen.

---

[1] Som udgangspunkt rådgiver Vejledningscenteret ikke om lovgivning. Det sker dog, at borgere alligevel stiller spørgsmål af denne karakter, og derfor optræder lovgivning som registreringsmulighed i kategorierne.

Årets erfaringer viser, at tilstedeværelsen af en fagperson fra Ordblindeforeningens Vejledningscenter ofte ændrer mødedynamikken og styrker samarbejdet mellem parterne – et samarbejde, der vurderes at have stor betydning for den langsigtede indsats omkring eleven. At et godt samarbejde med skolen er centralt, illustreres også tydeligt i casen herunder.

Case 4: Brug af LST

En forælder kontakter Vejledningscenteret, fordi barnet i mellemtrinnet bliver bedt om at lave skriftlige lektier i hånden på papir uden brug af hjælpemidler. Barnet er bevilliget LST, og i hjemmet oplever familien, at det er vanskeligt at støtte barnet, når teknologien ikke må anvendes. Forælderen efterspørger derfor konkrete teknikker, der kan hjælpe barnet på længere sigt, hvis lektier fortsat skal udføres uden digitale redskaber.

Ovenstående case peger på en tydelig udfordring, når der hersker uklarhed om, hvilke hjælpemidler der må anvendes – og i hvilke situationer. Denne uklarhed kan skabe usikkerhed for eleven og gøre det vanskeligt at følge med klassekammeraterne, hvilket i værste fald kan udvikle sig til både faglige og trivselsmæssige udfordringer. Casen understreger samtidig betydningen af en løbende dialog mellem elev, forældre og skole, hvor forventninger, rammer og anvendelse af støtte tydeliggøres og afstemmes i fællesskab.

Mellem skoleformerne folkeskole og efterskole- og fri/privatskoleområdet kan der konstateres forskelle i de typer af problematikker, der rejses. Disse udfordringer hænger særligt sammen med læse- og skriveteknologierne. Praktiske problemer med hjælpemidler fylder for eksempel 3 procentpoint mere på friskolerne (18 % mod 15 % i folkeskolen). Derudover ses en mindre, men bemærkelsesværdig forskel i relation til usikkerhed om valg og brug af AppWriter/IntoWords, som udgør 3 % af henvendelserne i de frie skoleformer og ingen i folkeskolen. Forskellen kan hænge sammen med, at kommunerne typisk fastlægger, hvilke læse- og skriveteknologier der anvendes i folkeskolen, mens de frie og private skoler samt efterskoler i højere grad har selvstændigt råderum til at vælge deres egne løsninger.

Ungdomsuddannelser

På ungdomsuddannelsesområdet er det både henvendelser fra forældre og elever, som Vejledningscenteret modtager. Her er sagerne af forskelligartet karakter, men der er også klare mønstre, som tegner sig på området. Dem vil vi skitsere ved nedslag i de mest dominerende kategorier. En af de mest markante tendenser på ungdomsuddannelserne er, at praktiske problemer med hjælpemidler fylder betydeligt mere end i grundskolen. Hele 19 % af henvendelserne handler om, at hjælpemidlerne ikke fungerer, eller at eleven oplever vanskeligheder med at bruge dem.

Problemerne relaterer sig også ofte til forsinkede bevillinger i SPS-systemet, manglende introduktion til hjælpemidler samt usikkerhed om støtteordninger i forbindelse med skift mellem uddannelseskontekster. For flere unge kan disse udfordringer forstærke faglige vanskeligheder og i nogle tilfælde føre til overvejelser om at skifte uddannelse.

Spørgeskemaundersøgelsen 2025 viser, at 69 % af de adspurgte har oplevet udfordringer i forbindelse med ny skole, uddannelsessted eller jobskifte. Her angiver 44 %, at overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse har været særligt udfordrende, mens 20 % peger på overgangen fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse.

Sagsdata peger desuden på, at testresultater og ændringer i støtteniveau udgør en central problematik i overgangene. Kategorier som "testet "gul" men oplever store vanskeligheder" (9 %) samt "mistet eller afvist SPS-støtte" (9 %) vidner om, at gråzoner i testresultater skaber usikkerhed omkring rettigheder og adgang til hjælp. Dette kan forstås som et udtryk for, at ordblinde unge i overgangsfaser er særligt sårbare over for organisatoriske og administrative ændringer i støtten. Med denne opmærksomhed kan Vejledningscenteret bidrage til at støtte den unge i disse overgangsperioder, mindske barrierer og åbne nye muligheder via rådgivning.

Samlet set fremstår overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse som en særlig sårbar fase, hvor praktiske og organisatoriske udfordringer med hjælpemidler fylder markant og kan få direkte betydning for både faglig udvikling og fastholdelse i uddannelse. Dette genfindes både i erfaringerne fra Vejledningscenteret og i Spørgeskemaundersøgelsen 2025, hvilket peger på en mere systematisk udfordring, når ordblinde elever bevæger sig fra ét system til et andet. Erfaringerne fra Vejledningscenteret indikerer desuden, at problematikken er særligt udtalt på erhvervsuddannelserne, hvor praksisnære læringsmiljøer stiller krav om, at hjælpemidler kan understøtte både teoretiske opgaver og dokumentation.

Derudover fylder "eksamen og prøver - rettigheder og vanskeligheder" 10 % af henvendelserne på ungdomsuddannelsesområdet, hvilket er væsentligt højere end i henholdsvis folkeskolen (4 %) og efter- og fri-/privatskoler (7 %). Det kan afspejle, at eksamener på ungdomsuddannelserne har stor betydning for både faglige muligheder og videre uddannelsesvalg, og at mange unge er optagede af at sikre sig korrekte prøverammer og kompensationsmuligheder. Et af eksemplerne på en henvendelse, som blandt andet handler om prøver, rettigheder og vanskeligheder, kan læses herunder.

Case 5: Analoge stedprøver

En mor kontakter Vejledningscenteret, fordi hendes barn i 3.g på en erhvervs gymnasial uddannelse er blevet berørt af skolens nye praksis med stedprøver i stedet for hjemmeafleveringer. Skolen har endnu ikke udarbejdet retningslinjer for ordblinde elever i denne prøveform, og eleverne gennemfører derfor prøverne på samme vilkår som deres ikke-ordblinde klassekammerater. Den seneste prøve blev afholdt som blyant-papir test uden adgang til hjælpemidler, hvilket har skabt betydelig frustration hos familien.

Moderen oplever manglende hensyn og undrer sig over, at skolen ikke har tilrettelagt en model, der tager højde for elever med dokumenteret behov for støtte.

Til gengæld fylder kategorier som “forælder ønsker rådgivning” (8 %) og “forældre oplever manglende indsats fra skolen” (5 %) markant mindre på ungdomsuddannelsesområdet end i grundskolen. Det tyder på, at henvendelserne i højere grad kommer direkte fra de unge selv, og at forælderrollen naturligt træder mere i baggrunden, når eleven bevæger sig ind i en mere selvstændig uddannelseskontekst. I denne overgang fremstår centeret som et sted, hvor de unge fortsat kan finde rådgivning, i takt med at forælderrollen træder i baggrunden. Nogle henvendelser kommer dog alligevel fra forældre eller, som i casen nedenfor, fra hele familien.

Case 6: Faglige barrierer og uklar støtte på ungdomsuddannelser

En familie henvender sig, fordi den unge på en erhvervsuddannelse oplever store vanskeligheder i matematik, selv om vedkommende er fortrolig med sine hjælpemidler som ordblind. Uddannelsesstedet tvivler på, om eleven kan løftes fagligt nok til at gennemføre, og anbefaler at overveje andre uddannelsesveje. Familien har selv etableret støtte gennem en tutor, som hjælper, men læringsudfordringerne vender hurtigt tilbage. Familien ønsker derfor overblik over støttemuligheder på ungdomsuddannelser og indsigt i, hvad skolen er forpligtet til.

Videregående uddannelser

På de videregående uddannelser er det især tekniske og eksamensrelaterede problematikker, der fylder. De tre største kategorier i forbindelse med videregående uddannelser er: “hjælpe-midlet virker ikke” (16 %), “eksamen og prøver - rettigheder og vanskeligheder” (17 %) og “muligheder, rettigheder og lovgivning” (17 %).

Det peger i to retninger: For det første viser erfaringerne, at mere selvstændigt studiearbejde, højere kompleksitet i de digitale læringsplatforme og større krav til effektiv brug af hjælpemidler gør tekniske udfordringer særligt kritiske på dette niveau. For det andet peger det mod udfordringer i SPS-systemet, hvor langsomme overgange mellem uddannelsesniveauer samt forsinkelser eller afslag på støtte også bidrager til problematikkerne.

Ligeledes peger triaden af de tre mest anvendte kategorier på, at mange studerende søger klarhed i deres rettigheder i forbindelse med eksamen, compensation og adgang til støtte. Eksamener har ofte direkte konsekvenser for progression og gennemførelse på de videregående uddannelser, hvilket kan forklare, hvorfor kategorien fylder så markant netop her.

Endvidere viser erfaringerne fra Vejledningscenteret, at praksis varierer betydeligt mellem enkelte institutioner, og at de studerende ofte står uden viden om, hvordan afgørelser kan indhentes, dokumenteres eller påklages. Følgende case beskriver, hvordan manglen af en tilgængelig eksamensform kan lede til frygt omhandlende fremtid og tvivl om, hvorvidt man som ordblind kan komme igennem uddannelsen, på trods af, der er en underviser, som mener, at det er meget muligt.

Case 7: Prøve på særlige vilkår

En studerende på en videregående uddannelse kontakter Ordblindeforeningen, fordi den studerende oplever ikke at blive imødekommet i sit ønske om særlige prøvevilkår. Den studerende har tre gange ikke bestået en skriftlig eksamen og har – efter opfordring fra underviser – ansøgt studienævnet om at aflægge prøven mundtligt. Denne mulighed findes for tilsvarende fag på andre institutioner, men den studerendes eget studiested har givet afslag.

Samlet peger mønstret på, at udfordringerne på videregående uddannelser i høj grad handler om teknisk driftssikkerhed, eksamensvilkår og administration af støtteordninger - alt sammen faktorer, der har stor betydning for de studerendes mulighed for at gennemføre deres uddannelse. I dette landskab bliver Vejledningscenteret en central ressource ved at tydeliggøre generelle rammer for støtte og samarbejde med SPS-vejledere og ledere, som kender de lokale procedurer. På den måde kan de studerende få vejledning, der både er generel og forankret i den konkrete uddannelseskontekst, så de kan navigere mere sikkert i deres uddannelsesforløb.

De "gule" elever og stigende pres i overgangen mellem uddannelsestrin

I 2025 har Vejledningscenteret modtaget et stigende antal henvendelser om elever med fonologiske vanskeligheder, herunder elever med et gult resultat i den nationale ordblindedtest. En stor del af henvendelserne kommer fra forældre i grundskolen, som oplever, at skolens indsats er utilstrækkelig eller uklar. Mange efterspørger helt grundlæggende viden om, hvad et gult testresultat indebærer, og hvordan det bør forstås og anvendes i praksis. Disse spørgsmål ligger delvist uden for Ordblindeforeningens primære målgruppe, men henvendelserne peger samtidig på, at der mangler et tydeligt og lettilgængeligt sted, hvor forældre og unge kan finde kvalificerede svar.

Ud over de udfordringer, der knytter sig til manglende eller uklar indsats, kan elever, der har opnået både et gult og rødt testresultat i 4.-9. klasse, senere opleve betydelige vanskeligheder i forbindelse med dobbelte testforløb. I nogle tilfælde betyder det, at en elev først får at vide, at vedkommende ikke er ordblind, senere får en klar indikation af ordblindhed (rød test) og i enkelte tilfælde igen mister adgangen til støtte og hjælpemidler. Set fra den ordblindes perspektiv kan sådanne skift have væsentlige følgevirkninger, herunder usikkerhed om egen identitet, faglige forudsætninger og ret til støtte.

Spørgeskemaundersøgelsen 2025 viser, at 55 % af de adspurgte har taget ordblindedtesten to gange. I skoleåret 2024/2025 blev 24 % af alle testede elever i grundskolen placeret i den gule kategori (Uddannelsesstatistik 2026)[2], og blandt respondenter, der har oplevet problemer, angiver 34 %, at udfordringerne er knyttet til dobbelte testforløb.

Samlet peger tallene på, at elever i den gule kategori udgør en gruppe med særlige afklaringsbehov. Forældre mangler ofte viden om, hvor de kan henvende sig for støtte og afklaring, hvilket skaber usikkerhed om ansvar på tværs af skole og hjem. Vejledningscenterets erfaringer indikerer, at denne usikkerhed bidrager til den øgede efterspørgsel på rådgivning.

[2] Uddannelsesstatistik. (2026). Ordblindedtesten. Uddannelsesstatistik.dk. Lokaliseret på: <https://uddannelsesstatistik.dk/Pages/Topics/226.aspx>

Case 8: Udfordringer ved flere tests

En familie henvender sig, fordi deres barn tidligere har været igennem et testforløb for ordblindhed i grundskolen, men nu – i forbindelse med en ny uddannelsessammenhæng – har fået afslag på SPS-støtte. Familien er uforstående over for afslaget, da barnet allerede blev testet som ordblind i 5. klasse og siden har været afhængig af hjælpemidler i undervisningen. De oplever, at afslaget skaber usikkerhed om barnets mulighed for at følge med fagligt og få adgang til de redskaber, der hidtil har kompenseret for vanskelighederne.

Erfaringen er desuden, at udfordringerne bliver særligt tydelige i overgange mellem uddannelsesniveauer, hvor kravene typisk skærpes, og støtten reduceres. Spørgeskemaundersøgelsen 2025 viser, at 67 % af elever og studerende med ordblindhed har oplevet udfordringer i forbindelse med skift mellem uddannelsesstrin. Vejledningscenterets erfaringer indikerer, at elever med tidligere gule testresultater i særlig grad er sårbare i disse overgange, idet de ofte møder øgede skriftlige krav uden en tydelig adgang til støtte. Dette resulterer i et øget behov for rådgivning i forbindelse med studiestart og eksamensperioder.

På tværs af henvendelserne står det klart, at elever i det gule felt ofte falder mellem to stole. Stigningen i denne type henvendelser er derfor ikke kun et tegn på øget opmærksomhed, men også en indikator på behovet for tydeligere nationale retningslinjer, mere ensartet praksis og en stærkere kommunikation på tværs af skole og hjem. Årets udvikling understreger, at denne elevgruppe har behov for en langt mere systematisk og koordineret indsats, både i vurdering, støtte og opfølgning.

Opsamling

Data fra 2025 på uddannelsesområdet peger på tre overordnede mønstre: et mønster relateret til grundskolen, et knyttet til ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser samt et tværgående mønster, der gør sig gældende på tværs af områderne.

Fra grundskoleområdet er det særligt forældre, der henvender sig med udfordringer knyttet til samarbejde, støtte og muligheder. På ungdoms- og videregående uddannelser handler henvendelserne oftere om tekniske barrierer, SPS og eksamensrelaterede spørgsmål. På tværs af uddannelsesniveauerne oplever mange familier og studerende, at de står alene i en jungle af lokale retningslinjer og forskellige fortolkninger af regler for ordblindhed og compensation.

Samlet tegner der sig et billede af et uddannelsessystem, hvor ordblinde elever og studerende ofte møder både strukturelle barrierer og manglende ensartethed i støtteindsatsen. Fra mangelfuld implementering af hjælpemidler i grundskolen til afslag på særlige prøvevilkår på videregående uddannelser er der behov for mere forudsigelige, gennemsigtige og ensartede processer. Her viser sagerne også, hvordan en utilstrækkelig støtte kan præge et helt uddannelsesforløb og i flere tilfælde påvirke elevens eller den studerendes trivsel, selvtillid og tilknytning til uddannelsen.

Vejledningscenterets arbejde understreger, at en tidlig, tydelig og kontinuerlig indsats er afgørende for at sikre ordblinde elever lige muligheder for at gennemføre deres uddannelse. Samtidig peger årets sager på en stigende kompleksitet, hvor teknologiske, organisatoriske og juridiske aspekter spiller ind. Netop derfor er Vejledningscenterets rolle som nationalt videns- og støttepunkt vigtigere end nogensinde. Her bidrager centeret ikke blot med overblik over rettigheder og muligheder, men også med at afklare misforståelser og fastholde fokus på, at compensation skal skabe ligestilling.

Opmærksomhedspunkter

Årets data fra uddannelsesområdet sender et klart politisk signal: Skal ordblinde elever og studerende have reel lige adgang i uddannelsessystemet, kræver det driftssikre hjælpemidler, tydelige og sammenhængende støtteordninger samt mere ens praksis på tværs af uddannelsesniveauer.

De mange sager om hjælpemidler, der enten ikke fungerer eller ikke bliver bevilliget i tide, understreger behovet for bedre og hurtigere adgang til støtte til borgere i beskæftigelse, samt behovet for en potentiel fritvalgsordning af læse- og skriveteknologi.

Derudover viser de mange henvendelser om usikkerhed omkring rettigheder og muligheder, samt skiftende praksis i overgangene mellem uddannelser, et klart behov for mere ensartede procedurer, tydeligere kommunikation og bedre sammenhæng i støtteordningerne.

Samtidig viser henvendelserne om elever i det gule felt, at mange oplever betydelige vanskeligheder i mødet med uddannelsessystemet. Der ses både stor variation i praksis for støtte og tilfælde, hvor elever modtager støtte i grundskolen, men mister den ved overgangen til ungdoms- eller videregående uddannelse. Dette peger på et tydeligt behov for bedre og mere afklaret praksis og information til unge med ordblindhed i disse situationer.

Endelig fylder eksamensproblematikker markant på særligt ungdoms- og videregående uddannelser, hvilket tydeligt peger på behovet for en national minimumsramme for forlænget tid samt klare og tilgængelige eksamensformer, der sikrer, at støtte ikke afhænger af lokale fortolkninger.

Arbejdsmarkedet

I 2025 har Vejledningscenteret modtaget henvendelser fra både medarbejdere, ledere og andre personer med tilknytning til arbejdsmarkedet, som alle efterspørger støtte, overblik og sparring i forhold til ordblindhed i arbejdslivet. 10 % af sagerne i 2025 er registreret under kategorien "beskæftigelse og jobcenter". At området er forbundet med udfordringer, understøttes af data fra Spørgeskemaundersøgelsen 2025, hvor 17 % af respondenterne angiver, at ordblindhed *i høj grad* skaber udfordringer i arbejdslivet, mens yderligere 49 % oplever det *i nogen grad*. Det betyder samlet set, at 62 % af de adspurgte oplever udfordringer med at være ordblind på arbejdsmarkedet. Som nedenstående case viser, kan der være meget på spil for den ordblinde på arbejdsmarkedet, hvis der ikke er et system, der griber ind:

Case 9: Sygemelding

En medarbejder kontakter Vejledningscenteret for at fortælle om sine oplevelser på arbejdspladsen. Personen arbejder i et fag med omfattende skriftligt arbejde og ønsker at levere samme kvalitet som sine kolleger. Vedkommende har gennem livet kæmpet med lav selvtillid og en oplevelse af ikke at slå til, og har en ordblindediagnose, som lederen er bekendt med. Alligevel oplever medarbejderen, at lederen gentagne gange kommenterer stavefejl i dokumentation og notater og udtrykker, at personen "må tage sig mere sammen".

De tilbagevendende kommentarer begynder at påvirke medarbejderens trivsel. Selv efter dialog med både leder og HR vokser presset, og personen udvikler fysiske symptomer og stigende tvivl på egne evner, hvilket til sidst fører til en længere sygemelding.

Et gennemgående træk i 2025 er, at flere borgere oplever, at øgede dokumentationskrav, mere digital kommunikation og stigende skriftlighed i arbejdsopgaverne forstærker deres udfordringer i relation til deres ordblindhed. Mange har gennem et langt arbejdsliv kunnet løse deres opgaver gennem mundtlighed og trække på erfaring, men står nu i situationer, hvor digitalisering og nye krav om skriftlig rapportering, kvalitetssikring eller digitale registrerings-systemer skaber et pres. Flere beskriver, at de pludselig føler sig 'afkoblet' af udviklingen, og at manglende adgang til hjælpemidler eller støtte i tide kan føre til sygemeldinger eller betydeligt forringet trivsel. Data understøtter denne tendens. Hele 32 % af henvendelserne knytter sig til problemer med hjælpemidler, mens 35 % handler om "muligheder, rettigheder og lovgivning".

Det viser både den tekniske og den strukturelle dimension af udfordringerne: På den ene side efterspørger borgere konkrete løsninger, der kan hjælpe dem med at navigere mere digitalt og skriftligt orienterede arbejdsopgaver; på den anden side er der et stigende behov for overblik over, hvilke rettigheder og støttemuligheder, de faktisk har.

I disse sager bliver foreningen en vigtig sparringspartner, både når det gælder tekniske løsninger, og i forhold til at understøtte dialogen med arbejdspladsen. For mange handler henvendelserne ikke kun om hjælpemidler, men om en mere grundlæggende usikkerhed på egen faglighed og på, hvordan de kan håndtere ændrede arbejdskrav.

Arbejdspladser henvender sig også til Vejledningscenteret. Det er ofte med ønsket om at etablere eller styrke deres indsats for ordblinde medarbejdere. I modsætning til tidligere år oplever centeret, at virksomheder i højere grad efterspørger praktisk og organisatorisk vejledning – eksempelvis om implementering af LST, undervisning i brugen af støtteværktøjer og udvikling af interne procedurer. Det vidner om en spirende forståelse for, at ordblindhed er et arbejdsmarkedsforhold, der kræver en struktureret og vidensbaseret tilgang, snarere end ad hoc-løsninger. Casen herunder illustrerer netop dette.

Case 10: Ordblindeindsats på arbejdsplads

En mellemstor virksomhed kontakter Vejledningscenteret, fordi flere medarbejdere oplever vanskeligheder med de stigende skriftlige og digitale krav i arbejdet. HR vurderer, at udfordringerne både påvirker effektiviteten og trivslen, og ønsker derfor en mere systematisk tilgang til støtte for ordblinde medarbejdere.

I dialogen afdækkes behov for både konkrete hjælpemidler, introduktion til LST og interne procedurer, der gør det lettere for medarbejdere at tale åbent om deres vanskeligheder. Virksomheden efterspørger samtidig sparring om, hvordan en ordblindevenlig praksis kan forankres organisatorisk og integreres i eksisterende arbejdsgange.

Ovenstående er et eksempel på, hvordan en virksomhed kan løfte sine medarbejdere på en positiv måde. Netop disse sager er vigtige, da det ikke kun er støtte og vejledning til en enkelt, men i stedet vidner om en ændring i en virksomheds struktur og tilgang. Dette kan give hjælp og støtte til alle på arbejdspladsen og kan som videre effekt være med til at tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere.

Selvom casen ovenfor peger på en øget åbenhed, viser andre henvendelser, at ordblindhed fortsat kan være et tabuiseret emne i arbejdslivet. Flere borgere beskriver en grundlæggende usikkerhed ved at fortælle deres leder om deres ordblindhed, fordi de frygter konsekvenser for ansættelsesforhold, forfremmelsesmuligheder eller kollegiale relationer. Dette dilemma mellem åbenhed og oplevet risiko afspejles også i Spørgeskemaundersøgelsen 2025, hvor 23 % svarer hverken eller, og 10 % i mindre grad på spørgsmålet om, hvorvidt deres arbejdsplads er forstående og støttende over for ordblindhed. Endvidere svarer 3 %, at arbejdspladsen slet ikke er forstående og støttende. I flere af disse situationer fungerer Vejledningscenteret som et vigtigt mellemlid, der hjælper borgeren med at afklare, hvordan behov kan formidles til arbejdspladsen på en måde, der både skaber forståelse og samtidig bevarer den professionelle integritet.

En tendens registreret i 2025 er, at flere borgere oplever udfordringer, der ikke isoleret handler om ordblindhed, men om kombinationen af usikkerhed, præstationspres og manglende støtte. Selvom LST ofte spiller en central rolle i løsninger, viser sagerne, at teknologien alene ikke er tilstrækkelig.

Data fra Spørgeskemaundersøgelsen 2025 understøtter dette billede: 18 % af respondenterne oplever udfordringer med selvtillid i arbejde og arbejdsopgaver, mens 9 % angiver udfordringer i kommunikationen med kolleger eller ledelse. Tallene peger på et behov for organisatoriske rammer, hvor medarbejdere kan tale åbent om deres udfordringer uden frygt for negative konsekvenser, og hvor hjælpemidler og støtte betragtes som en naturlig del af et moderne arbejdsliv. Indtil da fungerer Vejledningscenteret som et sted, hvor borgere trygt kan søge rådgivning, få klarhed over deres rettigheder og få støtte til at finde de løsninger og tilpasninger, der bedst hjælper dem i deres arbejdsliv.

Borgere uden for arbejdsmarkedet

For borgere, der står uden for arbejdsmarkedet, handler mange henvendelser om at finde veje ind i beskæftigelse på trods af begrænset erfaring med skriftlige opgaver. Flere oplever vanskeligheder med ansøgninger, CV, jobsamtaler og digital kontakt til offentlige myndigheder. Enkelte har endda ikke længere adgang til hjælpemidler, efter de har afsluttet deres uddannelse. I disse sager er foreningens rolle primært at hjælpe med at skabe overblik over muligheder via kommunen, støtte til ansøgning om LST eller henvisning til ordblind-undervisning. Årets sager viser, at mange borgere står relativt alene i denne overgang og ikke er bekendt med eksisterende støttemuligheder, før de tager kontakt til centeret.

Opsamling

Årets henvendelser bekræfter, at arbejdsmarkedet fortsat rummer betydelige barrierer for personer med ordblindhed. Udfordringerne spænder fra adgang til hjælpemidler og stigende krav til skriftlighed til manglende forståelse fra arbejdspladsen og usikkerhed hos medarbejderne selv.

Samtidig viser flere enkeltstående sager et positivt skifte, hvor virksomheder i stigende grad opsøger viden om, hvordan de systematisk kan understøtte ordblinde medarbejdere. Vi ser dermed også en stigning i åbne og nysgerrige dialoger, som i flere tilfælde leder til konkrete initiativer og tiltag på området.

Vejledningscenteret spiller en essentiel rolle i denne udvikling ved at formidle viden og støtte borgere i deres ret til kompensation samt hjælpe arbejdspladser med at skabe bæredygtige rammer for en inkluderende praksis. De samlede erfaringer fra året peger tydeligt på, at kampen for lige vilkår ikke alene handler om adgang til teknologi, men også om retfærdighed, selvværd og tryghed i arbejdslivet – elementer, der er afgørende for, at ordblinde medarbejdere kan bidrage fuldt ud og trives på deres arbejdsplads.

Opmærksomhedspunkter

Årets data fra beskæftigelsesområdet sender et klart politisk signal: Ordblinde medarbejdere møder fortsat strukturelle barrierer, når kravene til skriftlighed og digital dokumentation stiger. Det viser behovet for driftssikre hjælpemidler, tydeligere rettigheder og mere ens praksis på tværs af beskæftigelsessystemet.

De mange henvendelser om hjælpemidler, både dem der ikke fungerer, og dem der ikke bevilliges i tide, peger på behovet for bedre og hurtigere adgang til støtte i beskæftigelse, herunder en styrket ordning for hjælpemidler på arbejdspladser og mulighed for frit valg af læse- og skriveteknologi. Samtidig viser erfaringerne, at flere medarbejdere mangler løbende undervisning i de digitale værktøjer, de forventes at bruge, herunder læse- og skriveteknologi og nye AI-baserede programmer.

Derudover peger henvendelserne på, at mange borgere befinder sig i et uigennemsigtigt spænd mellem lovgivning, praksis og digitale krav, som ofte kan være særligt vanskelige for mennesker med ordblindhed at navigere i. Overgange mellem for eksempel arbejde og ledighed kan være uklare, og nogle mister adgang til de værktøjer, der tidligere gjorde dem i stand til at deltage aktivt. Det understreger behovet for sammenhængende støtte og klare procedurer – også i perioder uden for arbejdsmarkedet.

Flere borgere fremhæver, at der er en usikkerhed forbundet ved at fortælle om deres ordblindhed på arbejdspladsen af frygt for negative konsekvenser. Det peger på et behov for initiativer, der styrker og understøtter medarbejdernes mulighed for at være åbne om deres støttebehov.

Samlet viser årets erfaringer, at en helhedsorienteret beskæftigelsesindsats kræver politisk prioritering, teknologisk støtte og læring samt et klarere overblik over muligheder for at støtte og hjælpe. Hvis ordblinde medarbejdere skal kunne fastholde job og trives på et arbejdsmarked i forandring, må støtten være tilgængelig, driftssikker og forankret i arbejdspladsernes praksis.

Andre henvendelser

I Ordblindforeningens Vejledningscenter modtages et bredt spektrum af henvendelser fra borgere, som oplever forskellige udfordringer i hverdagen relateret til ordblindhed. Nogle af disse sager er komplekse og vanskelige at placere i overordnede emner og kategorier. Derfor er emnet og kategorien "andet" blevet anvendt for de henvendelser, der ikke passer ind i de standardiserede felter. Emnet "andet" er blevet anvendt på 14 % af det samlede antal henvendelser til Vejledningscenteret. Sagerne kan også være registreret under andre emner. En nærmere gennemgang af kategorien "andet" viser følgende fordeling på tværs af forskellige områder:

Emne	Procent af total
Folkeskole	7%
Efterskole og fri-/privatskole og hjemmeskoling	9%
Ungdomsuddannelse	9%
Videregående uddannelse	9%
Voksenuddannelse og OBU	10%
Beskæftigelse og jobcenter	12%
Privat og fritid	10%

Tabel 7.1: Henvendelser til Vejledningscenteret indberettet i kategorien "andet" i perioden fra januar til december 2025.

"Andet" omfatter blandt andet henvendelser, der relaterer sig til digitale barrierer og tilgængelighed. Det kan eksempelvis være nedenstående case om en borger, som henvender sig uden noget konkret motiv, men med et ønske om at forbedre forholdene for kommende ordblinde i lignende situationer. Det er som regel de emner, hvor sagerne er komplekse eller særegne, som tildeles kategorien "andet". Det ses, at det mindst dominerende emne herunder er folkeskole, mens især "Privat og fritid", "Voksenuddannelse og OBU" samt "Beskæftigelse og jobcenter" fylder mest i denne kategori. Dette er en indikation af, at det, som borgeren har behov for en dialog om i disse kategorier, ofte kan være svært at placere i en prædefineret ramme. Det vidner om behovet for specialiseret og konkret støtte fra Vejledningscenteret i netop disse emner, da det kan være emner, som borgeren selv kan have svært ved at navigere i.

Case 11: Udfordringer med truckeksamen

En borger henvender sig, efter at hun under sin truckføreruddannelse blev mødt af både diskriminerende kommentarer og fravær af de hjælpemidler, hun som ordblind ellers er berettiget til ved prøver. Oplevelsen efterlod hende usikker og opsat på, at andre ikke skal udsættes for samme behandling.

Som i ovenstående case dækker "andet" oftest over atypiske, men væsentlige sager. Ligeledes kan det læses fra case 12, at det indbefatter sager, hvor myndighedsprocesser og digitale systemer stiller høje krav til skriftlighed og præcision, og hvor borgere med ordblindhed kan opleve, at vejen til hjælp og retssikkerhed bliver unødigt vanskelig. I Spørgeskemaundersøgelsen 2025 svarede 66 %, at de oplever, at ordblindhed skaber udfordringer i arbejdslivet. Følgende eksempel peger på et strukturelt problem: manglende tilgængelighed i offentlige og digitale sammenhænge kan skabe ulighed i mulighederne for at handle og beskytte sig selv.

Case 12: Skriftlige krav i krisesituation

En borger med ordblindhed kontakter Vejledningscenteret, da borgeren befinder sig i en krisesituation efter at have oplevet stalking. Selve situationen er følelsesmæssigt belastende, og anmeldelsesprocessen forstærker presset, fordi den kræver skriftlig kommunikation og præcis formulering af hændelsesforløb, hvilket er vanskeligt for borgeren. Dette illustrerer, hvordan standardiserede procedurer ikke er tilgængelige for alle borgere og kan skabe yderligere ulighed i mulighederne for at få hjælp og retfærdighed.

Kategorien "andet" kan analytisk forstås som en indikator på, at ordblindhed påvirker hverdagen på måder, som ikke altid passer ind i traditionelle kategorier. Sagerne er ofte individuelt farvede og afspejler, at barriererne ikke kun er strukturelle, men også knyttet til personlige, sociale og situationelle forhold. Dette gør det vanskeligt at samle sagerne under ét entydigt tema og giver dermed et billede af, hvor komplekst og sammensat ordblindeområdet er.

Fagfolk og virksomheder

Vejledningscenteret modtager også henvendelser fra fagfolk og virksomheder, som registreres under "andet". Gruppen "fagfolk" omfatter blandt andet læsevejledere, lærere, skoleledere og støttepersoner samt andre, der arbejder med ordblinde. Kontakten til disse fagpersoner er central, da vejledningen kan bidrage til at styrke de rammer og den støtte, som fagpersonen tilbyder, og dermed sikre bedre forhold i praksis på ordblindeområdet.

Virksomheder henvender sig ofte med et ønske om at styrke indsatsen for ordblinde medarbejdere eller igangsætte nye tiltag, hvor centeret vejleder om muligheder, planlægning og konkrete initiativer, både fysisk og online.

Henvendelser fra virksomheder kan især være de sager som fylder meget for Vejledningscenteret, da det kan dreje sig om alt fra lavpraktisk implementering til håndtering og kommunikation med medarbejdere. Denne funktion ses som en vigtig del af Vejledningscenteret, da gratis vejledning til en virksomhed om deres indsats kan løfte mulighederne for et antal af medarbejdere med ordblindhed.

Opsamling

Opsummerede viser andre typer af henvendelser, at ordblindhed medfører komplekse udfordringer, som rækker ud over standardiserede løsninger. Samtidig spiller Vejledningscenteret en central rolle i at yde støtte, afklare individuelle behov og styrke forståelsen for, hvordan mennesker med ordblindhed bedst understøttes i praksis. Dette gælder ikke mindst i situationer, hvor gældende regler eller praksisser opleves som uklare, utilstrækkelige eller ikke længere hensigtsmæssige, og hvor de i deres udformning eller anvendelse kan stille mennesker med ordblindhed ringere end personer uden ordblindhed.

Opmærksomhedspunkter

Årets data fra andre typer af henvendelser sender et klart politisk signal: Mange borgere med ordblindhed oplever, at deres behov ikke passer ind i de eksisterende systemer, procedurer eller støtteordninger. Det understreger behovet for mere fleksible løsninger, bedre sammenhæng i kontakten med myndighederne og indsatser, der tager afsæt i den enkeltes konkrete situation frem for standardiserede løsninger.

En stor del af sagerne handler om digitale barrierer og utilgængelige systemer, som gør det vanskeligt for borgere at udfylde formularer, forstå afgørelser eller navigere i egne rettigheder. Her peger årets erfaringer på behovet for mere tilgængelige digitale løsninger og tydelig kommunikation fra myndigheder – så borgere med ordblindhed ikke tabes i processen.

Derudover viser henvendelser fra fagfolk og virksomheder, at ordblindhed ikke kun er en individuel udfordring, men også en organisatorisk opgave. Når læsevejledere, lærere og arbejdspladser efterspørger sparring, peger det på behovet for en bedre og klarere formidling af nuværende retningslinjer, bedre værktøjer og styrket videndeling, så indsatserne ikke afhænger af lokale ressourcer eller tilfældigheder.

Endelig peger de mest komplekse sager i kategorien “andet” på, at ordblindhed påvirker hverdagslivet på måder, som ligger uden for systemernes nuværende forståelsesrammer. Det peger på en tilgang, som i højere grad ser det enkelte menneske og dets behov. Det skaber behov for politiske initiativer, der sikrer mere fleksibel adgang til rådgivning og støtte - også i situationer, der ikke passer ind i standardiserede kategorier.

Analytisk opsamling

Dette kapitel samler de centrale fund og peger på de mønstre, der tegner sig på tværs af årets data. Formålet er at give et samlet blik på de tendenser og udviklinger, der særligt har præget Vejledningscenterets arbejde i 2025.

Et centralt opmærksomhedspunkt fra 2025 er fremkomsten af GAI som ny problemkategori. Flere elever på ungdomsuddannelserne oplever, at deres hjælpemidler begrænses i undervisningen, særligt i forbindelse med prøver i undervisningstiden. Begrænsningerne udspringer af et bredere tiltag, hvor skoler forsøger at forebygge misbrug af GAI ved at reducere eller afskaffe brugen af IT, både generelt og til prøver. Denne praksis rammer imidlertid elever med ordblindhed særligt hårdt, fordi de dermed mister adgang til de redskaber, der er nødvendige for at kunne deltage på lige vilkår. Henvendelserne peger på et praksisfelt, hvor regler og procedurer endnu ikke er tilpasset den teknologiske virkelighed, og hvor ønsket om at sikre prøvernes integritet resulterer i løsninger, der utilsigtet udelukker en gruppe elever fra deres retmæssige støtte. Konsekvenserne er betydelige, både for elevernes daglige arbejde og for den måde, deres faglige niveau bliver vurderet på.

Et andet centralt nedslag er uddannelsesområdet, som fortsat står som Vejledningscenterets mest gennemgående felt. 56 % af henvendelserne relaterer sig til uddannelsessystemet, og på tværs af niveauer tegner der sig udfordringer med uensartet praksis, ventetider og mangelfuld adgang til hjælpemidler. I grundskolen bliver mange henvendelser et udtryk for sårbare overgange, hvor procedurer for støtte ikke altid følger eleven.

På ungdomsuddannelserne viser ventetider og tekniske barrierer sig som væsentlige hindringer for både trivsel og fagligt udbytte. På de videregående uddannelser er udfordringerne særligt knyttet til prøver på særlige vilkår og til, hvordan institutionerne forvalter disse i praksis. Det kan ses som et tegn på, at de studerende møder barrierer dér, hvor institutionelle praksisser ikke matcher deres behov eller er uigennemskuelige og tvetydige.

Et yderligere nedslag er den gule kategori i Ordblindedetsten. En stor del af henvendelserne kommer herfra forældre, som oplever, at deres børn ikke modtager den støtte, de har behov for, og at kategoriseringen skaber uklarhed om, hvilke rettigheder og muligheder der faktisk gælder. Desuden er det særligt i overgange mellem uddannelser, at denne uklarhed intensiveres. Kategorien bliver dermed et konkret sted, hvor usikkerhed i systemet viser sig, og hvor erfaringerne fra Vejledningscenteret viser, at en gruppe føler sig tabt mellem to stole i systemet.

Derudover er henvendelserne fra beskæftigelsesområdet særligt præget af, at medarbejdere med ordblindhed fortsat møder strukturelle barrierer, når kravene til skriftlighed og digital dokumentation stiger. Det viser behovet for driftssikre hjælpemidler, tydeligere rettigheder og mere ensartet praksis i beskæftigelsessystemet.

På tværs af de præsenterede kapitler bliver det tydeligt, at barriererne handler om manglende ensartethed, manglende viden og organisatorisk uklarhed. I denne ramme bliver Vejledningscenterets rolle som brobygger, oplysningsaktør og støttefunktion både for borgere og institutioner.

Samlet viser erfaringerne fra 2025, at Vejledningscenterets indsats har haft afgørende betydning for mange borgeres muligheder for at navigere i komplekse og ofte uigennemskuelige systemer. Den individuelle og praksisnære vejledning bidrager til at afklare rettigheder, sikre adgang til relevante hjælpemidler og skabe kontinuitet i forløb, hvor der ellers er risiko for afbrudte uddannelser eller manglende tilknytning til arbejdsmarkedet. For en række borgere har vejledningen været udslagsgivende for, om de har kunnet gennemføre en uddannelse, opnå beskæftigelse eller fastholde deres nuværende position. Dermed fremstår Vejledningscenteret som en central aktør i arbejdet for lige muligheder og bæredygtige løsninger for mennesker med ordblindhed.

Baggrund for data

For at sikre gennemsigthed i analysens datagrundlag præsenterer dette afsnit de centrale forhold, der har betydning for årets data. Afsnittet beskriver baggrunden for både sagsdata og data fra Spørgeskemaundersøgelsen 2025 og tydeliggør de forhold, der har betydning for materialets anvendelse i rapportens analyse.

Baggrund for sagsdata

I perioden januar til og med december 2025 har der været ændringer i Vejledningscenterets registrering, særligt i navngivningen af sagsemner og kategorier. Ved oprettelse af en sag er det muligt for sagsbehandleren at tilknytte et emne og en eller flere kategorier for emnet. Flere af disse emner og kategorier er blevet opdateret, omformuleret og slået sammen siden årsrapporten 2024. Formålet har været at styrke og forenkle processen, så indberetning af sager bliver mere strømlinet. I praksis betyder det, at antallet af emner er reduceret fra 28 til 8, og kategorierne fra 24 til 20. Som følge heraf har flere sagstyper i årets materiale ikke en direkte pendant i registreringerne fra 2024. Afslutningsvis i analysen inddrages et særskilt kapitel, hvor vi, med udgangspunkt i de nævnte forbehold, alligevel søger at belyse mulige sammenhænge mellem udviklingen i 2024 og 2025. Det gør vi ved at sammenholde overordnede tendenser og tematiske forskydninger på tværs af årene, snarere end at fokusere på præcise sagsmæssige forskelle. For at gøre data så overskueligt som muligt, har vi i kapitel 10 genhent data fra 2024, således det er de opdaterede emner og kategorier, som bruges ved sammenligning. Det er samtidig væsentligt at tydeliggøre, at sager kan registreres under flere emner og kategorier. Enkelte sager kan dermed repræsentere flere problemstillinger på én gang.

I arbejdet med årets data ses, at enkelte sager er registreret med mindre detaljeringsgrad eller uden fuldstændig kategorisering. Dette afspejler de praktiske vilkår, som registreringen foregår under, herunder forskelle i sagers indhold og situationer, hvor hurtig vejledning har haft forrang frem for detaljeret dokumentation. Samlet set vurderes datagrundlaget dog at være både stabilt og tilstrækkeligt omfattende til at identificere klare mønstre og tendenser. Erfaringerne fra årets registrering bidrager samtidig til løbende forbedringer af praksis og understøtter en fortsat styrkelse af datakvaliteten fremadrettet.

Kategorien "andet" rummer en bred og sammensat gruppe af sager, som ikke entydigt lader sig placere i de øvrige sagsemner. "Andet" er anvendt i de tilfælde, hvor sagens emne er gået ud over de ellers 20 kategorier som kan tildeles. Det betyder, at mange forskellige typer af henvendelser er samlet her, fordi de falder uden for de faste kategorier. Den brede sammensætning af sager her indenfor gør kategorien analytisk udfordrende, fordi den kan skjule mere specifikke mønstre, som ikke bliver synlige i den overordnede opgørelse. Kategorien rummer dog fortsat en række henvendelser, som er relevante at belyse, og som derfor indgår som empiriske nedslag i den samlede præsentation af årets data.

Spørgeskemaundersøgelse

Som en del af årets datagrundlag har Ordblindeforeningens Vejledningscenter gennemført en spørgeskemaundersøgelse med det formål at nuancere indsigterne fra henvendelserne i 2025. Spørgeskemaet blev udsendt i slutningen af november og lukkede for besvarelser i begyndelsen af december 2025.

I alt deltog 514 personer med relation til ordblindeområdet. Respondentgruppen bestod af både ordblinde, pårørende og fagfolk. Forældre udgjorde den største gruppe med 49 % af besvarelserne, mens 17 % kom fra fagfolk som lærere, læsevejledere og andre professionelle. De resterende besvarelser fordelte sig forholdsvist jævnt mellem øvrige kategorier. Geografisk set kom svarene fra hele landet, dog med en let overvægt fra Hovedstadsområdet, der stod for 29 % af de samlede besvarelser, mens Midtjylland lå som nummer to med 23 %.

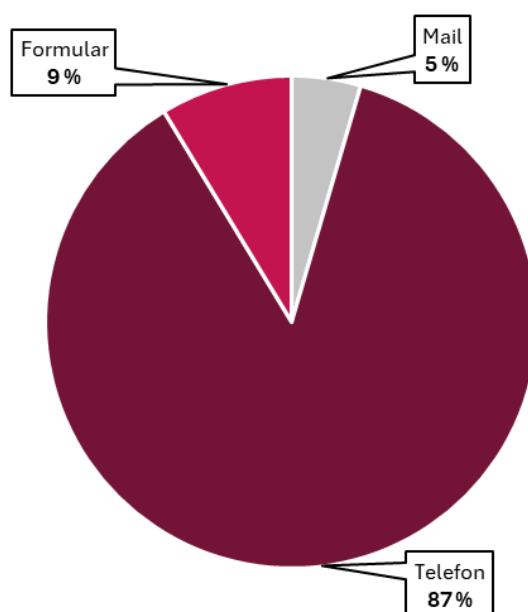
Undersøgelsen bestod af 51 spørgsmål fordelt på ni sektioner. Den gennemsnitlige svartid var 12,5 minutter, hvilket indikerer, at respondenterne har haft mulighed for at forholde sig grundigt til spørgsmålene.

Spørgeskemaet dækkede en bred vifte af temaer: baggrund, Ordblindetesten, uddannelsesovergange, arbejdsmarkedet, ordblindhed i privatlivet, Det Kgl. Biblioteks Nota-service, oplevelser med fordomme samt oplevelser med Vejledningscenteret. Disse temaer giver et bredt og detaljeret billede af både strukturelle og personlige erfaringer på tværs af målgrupperne.

Statistisk indblik i årets henvendelser

Type, varighed og aktivitet

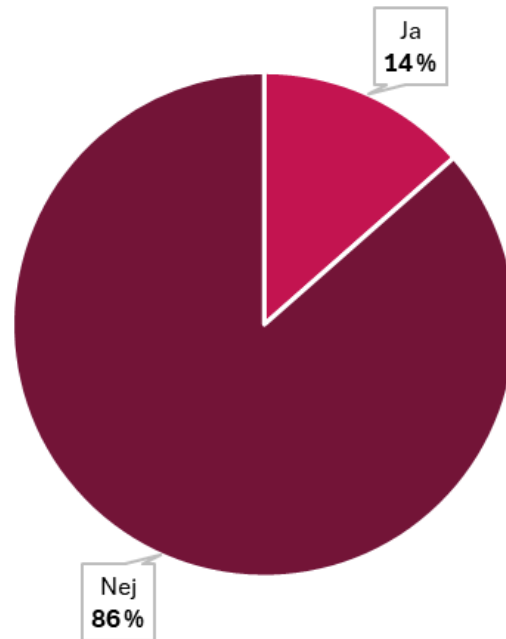
I løbet af 2025 har Vejledningscenteret arbejdet med en bred vifte af henvendelser, hvor både omfang og varighed spænder vidt. Sagerne varierer i tidsforbrug, kontaktformer og geografisk udbredelse, hvilket samlet set afspejler den mangfoldighed af problemstillinger, som borgerne henvender sig med.

Figur 3.1: Fordeling af henvendelser fordelt på de tre mulige kontaktformer for perioden januar til december 2025.

For at få et overblik over, hvordan borgerne kommer i kontakt med Vejledningscenteret, viser figur 3.1 fordelingen af henvendelser på de tre mulige kontaktformer. Langt størstedelen af henvendelserne er telefoniske (87 %), mens 9 % modtages via borgerudfyldt formular gennem Ordblindeforeningens hjemmeside, og de resterende 4 % via mail, enten direkte til Vejledningscenteret eller til Ordblindeforeningen Danmarks sekretariats primære mailadresse. Samlet set peger fordelingen på, at telefonen fortsat er den klart foretrukne og mest anvendte indgang til Vejledningscenteret. Dette indikerer, at mange borgere har behov for en direkte og umiddelbar dialog, hvor komplekse eller personlige problemstillinger kan drøftes i øjeblikket. De skriftlige kontaktformer udfylder her en mere supplerende funktion og anvendes i højere grad i situationer, hvor henvendelsen kan formuleres og behandles asynkront. Ydermere vil mennesker med ordblindhed også have nemmere ved at formulere sig i en personlig samtale frem for at skulle formulere sig skriftligt.

Fordelingen understøtter således Vejledningscenterets prioritering af telefonisk tilgængelighed som en central del af indsatsen, samtidig med at der fortsat er behov for at fastholde alternative kontaktveje for borgere, der foretrækker skriftlig kommunikation.

Figur 3.2: Antal af sager som kommer fra medlemmer i 2025.

Det ses i figur 3.2, at 14 % af henvendelserne kommer fra medlemmer af Ordblindeforeningen Danmark, mens 86 % kommer fra ikke-medlemmer. Den markante overvægt af ikke-medlemmer viser, at Vejledningscenteret fungerer som et bredt og offentligt tilgængeligt tilbud, hvor der ikke stilles krav til, om borgeren er medlem eller ej, for at modtage vejledning. At så mange opsøger støtte uden forudgående tilknytning, peger på et reelt og udbredt behov for rådgivning. Mønstrer tyder samtidig på, at kontakten ofte sker i akutte situationer, før et eventuelt medlemskab og dybere kendskab til Ordblindeforeningen Danmark som helhed er etableret.

Henvendelsernes varighed

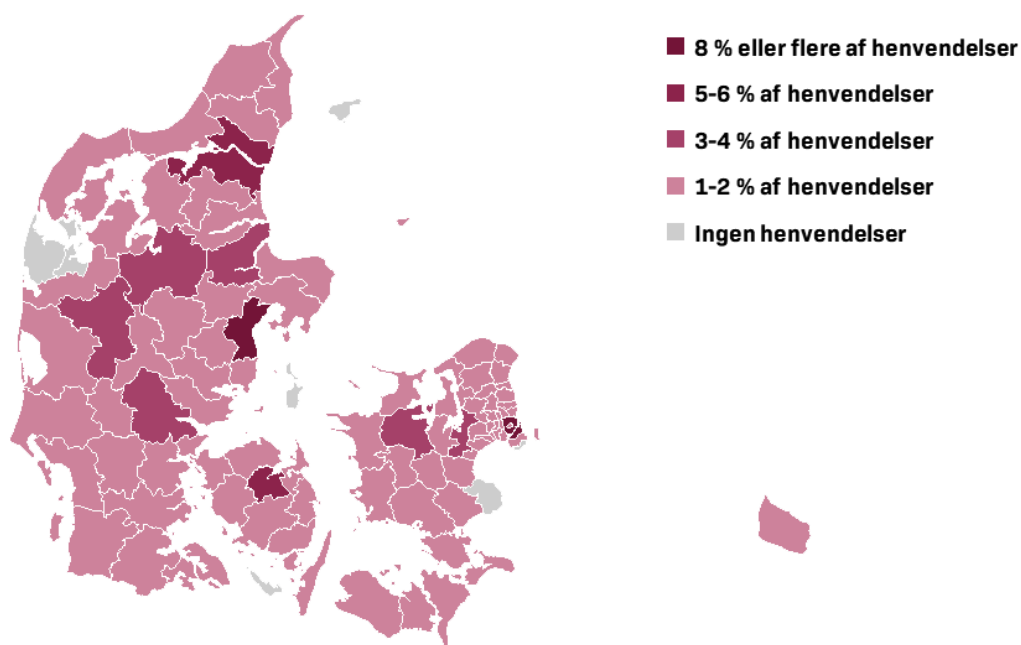
I løbet af 2025 har Vejledningscenteret modtaget en bred vifte af henvendelser, der varierer både i omfang og kompleksitet. Nogle borgere kontakter centeret gentagne gange i takt med, at deres situation ændrer sig, og nye udfordringer opstår, mens andre alene har behov for vejledning ved en enkelt lejlighed. Denne variation gør det vanskeligt præcist at opgøre ressourceforbruget pr. borger. Det fremgår dog, at cirka 10 % af alle opkald i 2025 havde en varighed på over 20 minutter, uden at der i opgørelsen er taget højde for gentagne henvendelser fra samme borger.

De kortere opkald peger på, at en betydelig del af vejledningen vedrører afgrænsede spørgsmål, hvor borgeren har behov for hurtig og konkret afklaring, eksempelvis i relation til testning, hjælpemidler eller generel orientering om rettigheder. At disse henvendelser kan håndteres inden for relativt kort tid, vidner om, at målrettet vejledning effektivt kan skabe overblik og afklaring. Et overblik og en afklaring, borgeren tilsyneladende ikke har kunnet få andre steder.

Opkald med en varighed på over 20 minutter er derimod typisk kendetegnet ved en højere grad af kompleksitet og relaterer sig ofte til situationer, hvor borgeren har behov for en mere grundig gennemgang af rettigheder, handlemuligheder og mulige næste skridt. Disse samtaler forudsætter tid og ro til at udfolde problemstillinger i relation til borgerens konkrete livssituation og kan i nogle tilfælde strække sig over 45 minutter. Erfaringerne peger på, at netop denne form for dybdegående vejledning kan være afgørende for, om en borger gennemfører en uddannelse, opnår beskæftigelse eller fastholder sin tilknytning til arbejdsmarkedet. I den sammenhæng fremstår Vejledningscenteret som en ressource, idet det tilbyder et tilgængeligt og fagligt forankret rum, hvor borgere både kan henvende sig med komplekse, nuancerede sager samt de konkrete og enkle.

For skriftlige henvendelser foreligger der ikke en systematisk tidsregistrering, men erfaringerne peger på, at disse sager ofte er ressourcekrævende – særligt når de indebærer løbende opfølgning eller funktioner som eksempelvis bisidderordningen. Den skriftlige kommunikation rummer samtidig en væsentlig fleksibilitet, der gør det muligt at tilpasse vejledningen til borgerens tempo, behov og situation. Samlet set understreger både opkaldsvarighed, sagskompleksitet og kontaktform behovet for en fleksibel og differentieret indsats i Vejledningscenteret, hvor forskellige kanaler til vejledning er værdifulde for at møde borgeren bedst muligt.

Kommunal fordeling

Figur 3.3: Oversigt over indgående sager fordelt på kommuneintensitet i perioden januar – december 2025.

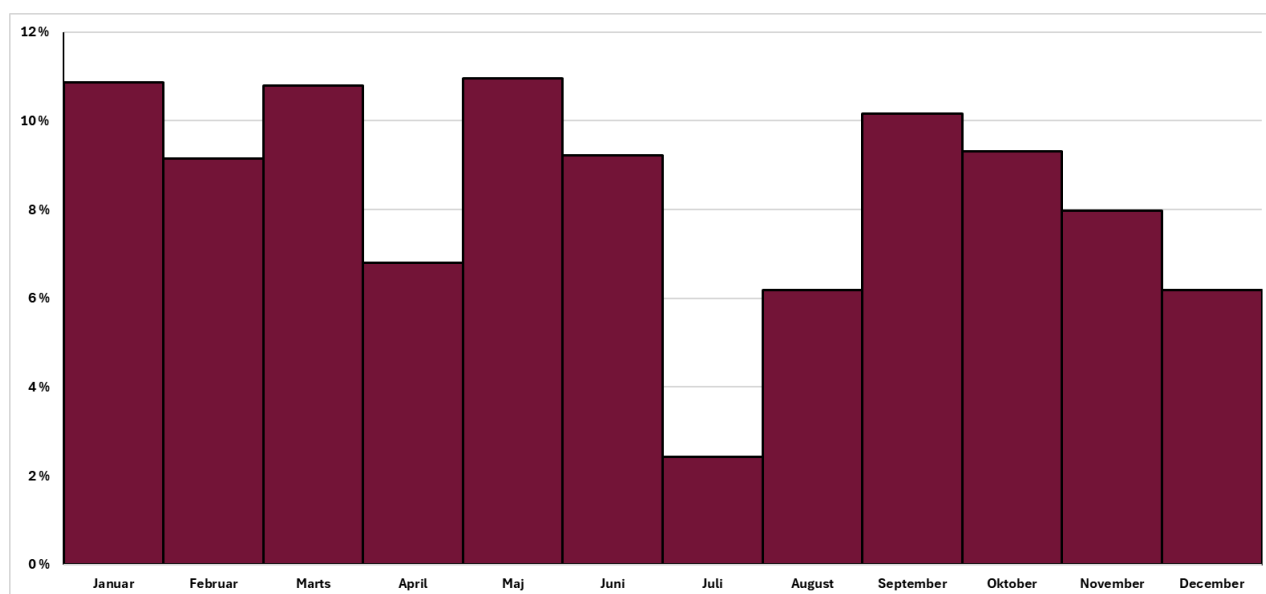
Figur 3.3 giver et overblik over indgående sager fordelt på kommuner i perioden januar–december 2025. Det fremgår, at der i perioden har været henvendelser fra 92 ud af Danmarks 98 kommuner, hvilket peger på et tydeligt landsdækkende behov for specialiseret og neutral vejledning på ordblindeområdet. Vejledningscenterets nationale forankring muliggør således adgang til kvalificeret rådgivning for borgere på tværs af landet, uanset om de bor i større byområder eller i mindre lokalsamfund.

Samtidig viser figuren, at en del af henvendelserne kommer fra de større bykommuner med høj befolkningstæthed. Dette kan blandt andet hænge sammen med en større koncentration af uddannelsesinstitutioner og tilbud i de større byer.

Derudover kan ændringer i lokale undervisningsstrukturer eller initiativer have haft betydning for intensiteten i opkald fra bestemte byer. Eksempelvis blev de tidligere læseklasser i København nedlagt i 2024, hvilket betyder, at flere ordblinde elever nu placeres i almindelige klasser uden nødvendigvis at have en konkret handleplan (Københavns Kommune, 2023) [3].

Sammenfattende viser figur 3.3, at selvom en stor del af opkaldene naturligt kommer fra de større byer, hvilket blandt andet afspejler befolknings- og institutionstætheden, fordeler henvendelserne sig på tværs af hele landet. Den brede geografiske spredning understreger, at Vejledningscenteret fungerer som en national, let tilgængelig ressource for borgere, fagfolk og organisationer. Det vidner om centerets essentielle rolle på ordblindeområdet og om et vedvarende behov for specialiseret, landsdækkende vejledning.

Fordeling af opkald henover året 2025

Figur 3.5: Henvendelsernes fordeling over månederne januar til december 2025

[3] Københavns Kommune. (2023, 17. maj). *Referat for Børne- og Ungdomsudvalget møde d. 17.05.2023: Punkt 4 – Omlægning af læse-, skrive- og ordblindeindsatsen – efter høring*. [Referat].

Figur 3.5 viser, at antallet af opkald fordeler sig relativt stabilt over året, men med stigninger i særligt januar, marts, maj og september. Her står hver måned for omkring 11 % af årets opkald. Disse perioder falder sammen med travle eller centrale tidspunkter i uddannelses- og arbejdskalenderen, herunder nationale afviklinger af ordblindetesten, eksamensforberedelser og skolestart, hvor mange borgere har særligt brug for vejledning.

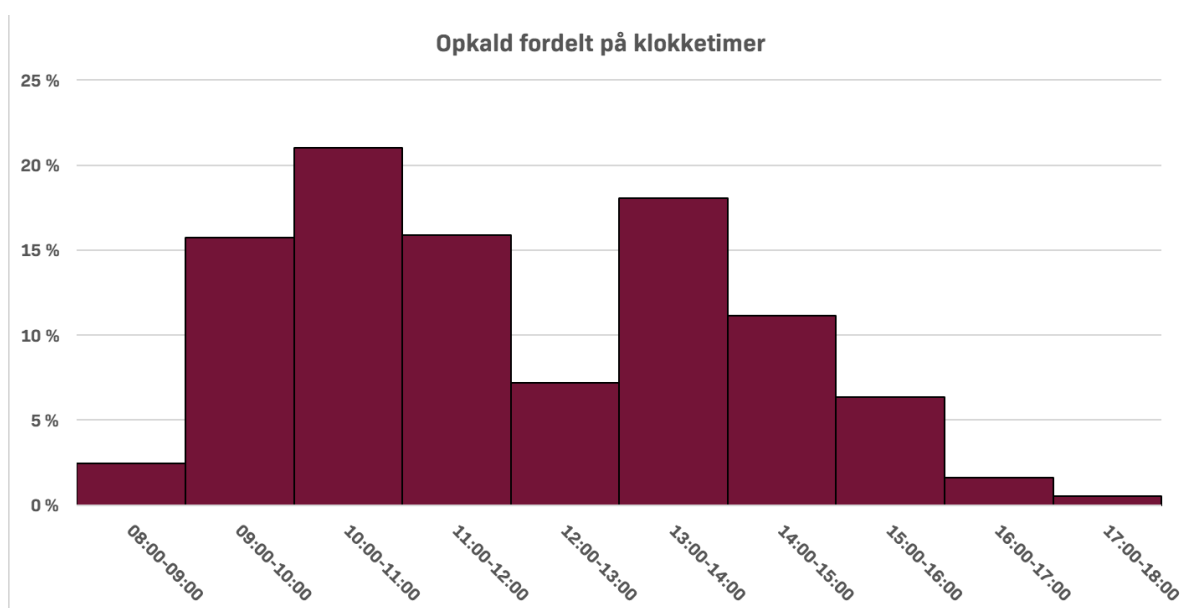
Mønsteret viser, at Vejledningscenteret spiller en vigtig rolle i at støtte borgere netop dér, hvor krav og samarbejde intensiveres, og hvor usikkerhed derfor typisk er størst. Fordelingen på tværs af året bekræfter samtidig, at behovet for specialiseret støtte er kontinuerligt. Det understreger betydningen af, at vejledningen er tilgængelig hele året og kan være til stede i takt med de rytmer, der præger både skole- og arbejdsliv.

Kontaktmønstre

Vejledningscenterets åbningstider er tilrettelagt, så de afspejler det gennemgående og vedvarende behov for rådgivning på området. Henvendelsesmønstrene viser, at borgere, virksomheder, skoler og fagprofessionelle efterspørger støtte året rundt, og at der opleves særlige spidsbelastninger omkring for eksempel ordblindetestens gennemførelse samt skolestarten. En stabil og kontinuerlig tilgængelighed er derfor afgørende for at understøtte netop dér, hvor udfordringerne opstår.

Stabile og faste åbningstider sikrer, at borgerne har en klar forventning om, hvornår det er muligt at kontakte Vejledningscenteret. Dette er især vigtigt ved opkald, hvor der er behov for at ringe eller skrive mere end én gang, for eksempel i forbindelse med bisidning eller opfølgning på møder med skoler.

Figur 3.6 herunder viser fordelingen af opkald på klokketimer for 2025. Her indgår tidsrummet 17:00–18:00, selv om dette ikke længere er en del af de aktuelle åbningstider, da data afspejler den historiske registreringspraksis for perioden.

Figur 3.6: Fordeling af opkald på klokketimerne 08:00-18:00 i 2025.

Opkaldsfordelingen viser, at aktiviteten er højest i formiddagstimerne og tidligt på eftermiddagen. Den største aktivitet ligger mellem kl. 10.00 og 12.00, hvor Vejledningscenteret samlet modtog 37 % af opkaldene i 2025.

Aktiviteten er ligeledes relativt høj om morgenen og i den tidlige eftermiddag, da det ses, at 62 % af alle opkald er modtaget før kl. 13.00. I de sene eftermiddagstimer falder aktiviteten markant, særligt mellem kl. 15.00 og 18.00, hvor kun 9 % af opkaldene forekommer. Det lavere opkaldsniveau omkring kl. 12.00–13.00 er forårsaget af Vejledningscenterets åbningstider.

Mønstret peger på, at Vejledningscenteret primært kontaktes i tidsrum, hvor arbejdspladser, skoler og øvrige institutioner er aktive. Det indikerer, at behovet for vejledning ofte opstår i direkte forlængelse af konkrete situationer i hverdagen, hvor udfordringerne bliver synlige.

Den telefoniske vejledning har en gennemsnitlig ventetid på cirka 2 minutter, hvilket indikerer en effektiv håndtering af henvendelserne. I Spørgeskemaundersøgelsen 2025 angiver 45 % af de adspurgte, at de oplever hastigheden som meget tilfredsstillende, mens 29 % vurderer den som tilfredsstillende. Det peger samlet set på, at en betydelig del af brugerne oplever en hurtig og effektiv hjælp.

Opsamling

Data for Vejledningscenterets henvendelser peger overordnet på tre centrale mønstre: geografisk dækning, begrænset sæsonvariation og tidsmæssig koncentration af henvendelser.

Vejledningscenteret modtager henvendelser fra borgere, skoler, virksomheder og fagprofessionelle over hele landet. Aktiviteten er højest i og omkring de større byer, særligt København, hvilket afspejler både højere befolkningstæthed og koncentrationen af arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner. Samtidig viser data, at centerets rækkevidde er landsdækkende, hvilket understreger, at Vejledningscenteret fungerer som en nationalt dækkende aktør.

Henvendelserne fremstår over året generelt stabile, med tydelige spidsbelastninger i perioder som Ordblindetestens gennemførelse, eksamensforberedelse og skolestart. Dette mønster illustrerer, at centeret understøtter et løbende behov, samtidig med at det er særligt vigtigt i perioder med øget aktivitet. Tidsmæssigt fordeler henvendelserne sig over dagtimerne, med størst koncentration omkring middag.

Samlet set giver data et tydeligt billede af Vejledningscenterets rolle: behovet for vejledning er både landsdækkende og kontinuerligt, men med spidsbelastninger, hvor tilstedeværelse er særlig afgørende. Det understreger Vejledningscenterets betydning som en stabil, uvildig og tilgængelig aktør på området.

Sammenligning med 2024

I år er det for første gang muligt at inddrage data fra tidligere år, da det er andet år, Ordblindeforeningens Vejledningscenter udgiver en årsrapport. Denne sammenligning giver os et første indblik i udviklingstendenser og aktivitetsmønstre over tid, siden Vejledningscenteret blev etableret d. 8. april 2024. Vi har valgt at fokusere på data fra perioden 8. april til og med 31. december 2025 for at kunne give det bedst mulige sammenligningsgrundlag med selvsamme periode fra 2024.

Det er ikke muligt at sammenligne rapporten fra 2024 med denne rapport fra 2025 én til én, da både arbejdsgange og rapporteringsprocedurer løbende er blevet justeret og optimeret. I dette afsnit er der derfor anvendt de mest opdaterede tal for begge år for at skabe det bedst mulige grundlag for en sammenligning, også selvom enkelte nøgletal fra 2024 afviger fra dem, der er præsenteret i årsrapporten fra 2024. På tværs af årene fremstår dog et mønster: størstedelen af henvendelserne kommer fra de større byer og ligger i dagtimerne, typisk mellem kl. 10 og 14, hvilket var markant allerede i 2024 og fortsætter i 2025. Denne viden har dannet grundlag for tilpasning af åbningstider og tilgængelighed, så Vejledningscenteret løbende afspejler det faktiske behov hos dem, der søger rådgivning.

Nøgletal fra 2024 til 2025

I 2024 var der i perioden april-december en overvægt af ikke-medlemmer, som kontaktede Vejledningscenteret (se tabel 9.1). For samme periode i 2025 er tendensen meget ens, og langt de fleste henvendelser kommer fra ikke-medlemmer. Dette er på trods af en stigning i antal henvendelser, da der i tilsvarende periode 2025 var en stigning på 10 % inden for alle former for henvendelser.

Status	2024	2025
Medlem	15%	16%
Ikke medlem	85%	84%

Tabel 9.1: Sammenligning af medlemmer for 2024 og 2025 for perioden 8. april til og med 31. december

Der ses altså en fortsat tendens til, at de primære brugere af Vejledningscenteret er personer, som ikke selv er medlem af foreningen. Dette peger på, at Vejledningscenteret fungerer som en bred, offentlig indgang for mennesker med ordblindhed og deres pårørende - også for dem, der ikke i forvejen har tilknytning til foreningen. Det kan tolkes som et udtryk for, at behovet for rådgivning rækker ud over medlemskredsen, og at Vejledningscenteret udfylder en funktion, som ikke dækkes andetsteds i systemet. Det understreger samtidig, at centerets rådgivning har stor rækkevidde og bliver opfattet som et tilgængeligt og relevant tilbud for en bred målgruppe.

Emne	Procent i 2024	Procent i 2025
Folkeskole	40%	32%
Efterskole og fri-/privatskole og hjemmeskoling	7%	8%
Ungdomsuddannelse	10%	10%
Videregående uddannelse	7%	5%
Voksenuddannelse og OBU	2%	3%
Beskæftigelse og jobcenter	11%	8%
Privat og fritid	10%	19%
Andet	12%	15%

Tabel 9.2: Sammenligning af emner for 2024 og 2025 for perioden 8. april til og med 31. december

Som det kan ses i tabel 9.2, er den primære fordeling i 2025, ligesom i 2024, centreret om grundskoleområdet, men med en mindre nedgang, som i stedet er overtaget af privat- og fritidsområdet. Dette peger på en tydelig tendens til, at Vejledningscenteret i stigende grad når ud til mennesker med ordblindhed, hvor henvendelserne ikke omhandler deres børn, men dem selv. Det vidner om en bredere tillid til centerets kompetencer og en voksende bevidsthed om, at støtte og rådgivning med fordel kan bruges i flere aspekter af hverdags- og arbejdslivet. Dette tal kan dog også være påvirket af, at Vejledningscenteret for første gang i 2025 har haft åbent i alle 12 måneder, hvilket har givet plads til, at forældre har kunnet ringe ind i månederne januar til marts, som de ikke kunne i 2024. Netop denne periode er essentiel for mange, især i grundskoleregi, da det er i denne periode, der planlægges og påbegyndes test.

Sammenlignes kategorierne for de to år, ses der også en løbende udvikling i henvendelserne. I tabel 9.3 tages der udgangspunkt i top fire af de mest sete kategorier for perioden 8. april til og med 31. december for begge år.

Kategorier	Procent i 2024	Procent i 2025
Muligheder rettigheder og lovgivning	40%	33%
Hjælpemidlet virker ikke	15%	25%
Andet	8%	18%
Forældre ønsker rådgivning om støtte til barn	4%	16%

Tabel 9.3: Sammenligning af de fire mest anvendte kategorier for 2024 og 2025 for perioden 8. april til og med 31. december, med udgangspunkt i top 4 for 2025

Der ses altså en ny fordeling i 2025, hvor muligheder, rettigheder og lovgivning stadig får lov til at fylde en del, men de primære emner som udfordringer med hjælpemidler og personer, der er testet gule, får et markant fremskridt. Som nævnt tidligere i kapitlet kan dette være påvirket af, at nogle sagsemner har fyldt mere i foråret 2025 og dermed givet plads til nye kategorier i efteråret.

Eksempelvis kan udfordringerne med hjælpemidler være affødt af den store gruppe elever, der starter på en ungdomsuddannelse og møder problemer i skiftet mellem forskellige programmer og platforme. Ligeledes oplevede mange elever store udfordringer ved folkeskolens afgangsprøve i 2025, hvor et servernedbrud hos en af folkeskolens hjælpemiddelsudbydere skabte markante barrierer. Sådanne tekniske hændelser viser, hvor sårbare elever med ordblindhed er over for systemsvigt i perioder, hvor deres faglige præstationer vurderes. Det understreger behovet for både stabile løsninger og klare beredskaber, så elever ikke utilsigtet stilles ringere, når teknologien svigter.

Opkaldsvarigheden i perioden april–december tegner et stabilt billede på tværs af årene. Stort set samme mængde opkald i både 2024 og 2025 varer under fem minutter, hvilket ikke afspejler manglende hjælp, men snarere at en stor del af henvendelserne handler om afgrænsede spørgsmål, hvor oplysninger kan være vanskelige for brugerne selv at finde. Spørgsmål som "Hvor bliver jeg testet for ordblindhed?" kræver ikke nødvendigvis lange samtaler, men illustrerer behovet for let tilgængelig, præcis information. Samtidig viser fordelingen, at der fortsat er behov for fleksibilitet, da en mindre - men vigtig - del af henvendelserne omfatter længere, mere komplekse samtaler, hvor brugeren har behov for mere tid og støtte.

Der ses dog stadig et behov for, at Vejledningscenteret har mulighed for at tilpasse sig det enkelte opkald, da vi stadig oplever behovet for den lange samtale med jævne mellemrum. I 2024 udgjorde opkald over 20 minutter 11 % af alle henvendelser, og i 2025 var det 8 %. Muligheden for at kunne dedikere den enkelte den tid, der er behov for, er et nøgleelement i Ordblindeforeningens Vejledningscenter, da det kan være et følsomt emne, som kan være svært at håndtere. Derfor er det centralt, at Vejledningscenteret fortsat har mulighed for at kunne dedikere den nødvendige tid til alle de indkomne opkald, da der stadig ses en stor efterspørgsel på opkald over 20 minutter.

Opsamling

Sammenligningen mellem 2024 og 2025 giver for første gang et egentligt indblik i udviklingen i Ordblindeforeningens Vejledningscenter. Selvom datagrundlaget ikke kan sammenholdes fuldstændigt på grund af ændrede kategorier og emner, tegner der sig et mønster.

Brugerprofilen er stabil: 86 % af henvendelserne kommer fortsat fra ikke-medlemmer, til trods for et samlet højere antal henvendelser i 2025. Den største forskydning findes i emnerne. Grundskoleområdet fylder fortsat mest, men falder fra 40 % til 32 %, mens privat- og fritidsområdet stiger markant fra 10 % til 21 %. Begge tal er for perioden 8. april til 31. december. Dette indikerer, at Vejledningscenteret i stigende grad benyttes af voksne med ordblindhed, og ikke udelukkende af forældre, hvilket udvider centerets funktion og rækkevidde.

Også problematikkerne ændrer karakter. Udfordringer med hjælpemidler fylder langt mere i 2025 (25 % mod 15 % året før). Forhold som programsift ved overgang til ungdomsuddannelse samt de tekniske problemer ved FP9 kan have forstærket disse tendenser.

Opkaldsvarigheden er derimod stabil på tværs af årene. Omkring halvdelen af alle opkald varer under fem minutter, mens cirka 10 % ligger over 20 minutter. Det viser, at Vejledningscenteret både håndterer små, afgrænsede spørgsmål og mere komplekse sager, der kræver længere samtaler. Det understreger fortsat behovet for fleksibilitet og mulighed for at afsætte tid efter brugerens situation.

Samlet peger udviklingen på et Vejledningscenter i vækst, både i volumen og i bredde. Henvendelserne spænder over flere livssituationer og problemer end året før, og centerets funktion som national støtteinstans for ordblinde styrkes tydeligt.

Afrunding

I Ordblindeforeningen arbejder vi for, at mennesker med ordblindhed ikke overses i mødet med systemerne, og for at skabe mere lige muligheder på tværs af uddannelse, arbejdsliv og hverdagsliv. Med Vejledningscenteret styrkes denne indsats, fordi centeret bidrager til at bygge bro mellem system og borger og sikre, at ingen med ordblindhed står alene, men møder hjælp, forståelse og meningsfulde løsninger.

Siden åbningen i april 2024 har centeret oplevet en markant stigning i antallet af henvendelser på 28 %. Det peger tydeligt på et stort behov for gratis og målrettet vejledning på landsplan og understreger, at arbejdet i Vejledningscenteret med at sikre lige muligheder for mennesker med ordblindhed fortsat er nødvendigt. Behovet for støtte er ikke kun vigtigt for den enkelte borger, men har også samfundsmæssig betydning, da vejledningen bidrager til bedre samspil mellem mennesker og systemer. Spørgeskemaundersøgelsen 2025 viser, at 30 % af de adspurgte vurderer, at vejledningen *i høj grad* har gjort dem bedre i stand til at håndtere deres udfordring. Samtidig vil 97 % af de adspurgte anbefale Ordblindeforeningens Vejledningscenter til andre (Spørgeskemaundersøgelse, 2025). På den måde understøtter Vejledningscenteret borgernes muligheder for at deltage aktivt og trives i uddannelse, på arbejdsmarkedet og i dagligdagen - og bidrager samtidig til at sikre lige vilkår for alle.

Vejledningscenterets tilbud er med til at sikre, at alle borgere har adgang til og viden om den støtte, de har brug for, uanset livssituation. Ordblindhed medfører udfordringer både i skolen, på arbejdsmarkedet og i hverdagen, og Vejledningscenteret spiller derfor en afgørende rolle i at nedbryde barrierer, skabe muligheder og nye veje, samt bidrage til et mere inkluderende samfund.

Rapporten peger samtidig på flere områder, der med fordel kan følges tæt i 2026. Et opmærksomhedspunkt er behovet for en mere systematisk viden om, hvordan GAI påvirker ordblindeområdet, både i forhold til støtte, tilgængelighed og nye typer barrierer. Et andet opmærksomhedspunkt er elever i den gule kategori i Ordblindetesten, hvor der fortsat synes at være risiko for utydelig indsats og manglende støtte. Samlet set peger rapportens indsigter på områder, hvor en styrket opmærksomhed kan bidrage til at sikre, at borgere og elever med ordblindhed ikke overses, og at indsatserne udvikles i takt med de behov, der viser sig.

Ordblindeforeningens Vejledningscenter varetager en særlig samfundsopgave, som kan løftes i kraft af en høj faglig tyngde og en uafhængig, neutral position. Denne position muliggør, at Vejledningscenteret kan fungere som en kvalificeret brobygger mellem borgere, fagprofessionelle og de systemer, som mennesker med ordblindhed skal navigere i.

Årets arbejde viser tydeligt, at behovet for Ordblindeforeningens vejledning fortsat er både markant og afgørende. For mange udgør vejledningen det vendepunkt, der gør det muligt at gennemføre en uddannelse, fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet eller opnå beskæftigelse. Dermed rækker indsatsen ud over den enkelte og bidrager positivt til samfundets samlede udvikling.

Vi vil afslutningsvist gerne takke staten for den økonomiske støtte, som har gjort driften af Vejledningscenteret mulig. Uden bevillingen ville det ikke have været muligt at etablere centeret og skabe det fundament, som aktiviteterne bygger på i dag. Vi ser frem til at fortsætte arbejdet og udvikle tilbuddet, så endnu flere borgere, fagfolk, skoler, uddannelsessteder og virksomheder kan få relevant og rettidig hjælp.

